

2013 m. balandžio 12 d., penktadienis

Nr. 15 (1029) | Kaina 2,50 Lt

D a i / é | M u z i k a | T e a t r a s | K i n a s | F o t o g r a f i j a

Brangūs skaitytojai,

Kviečiame tapti kultūros rėmėjais!
Skirkite 2 proc. savo pajamų mokesčio „7 meno dienos“ –
leidiniui, pelniusiam išrankių skaitytojų dėmesį.

Pildydami Valstybinės mokesčių inspekcijos formą FR0512,
nurodykite VšĮ „7 meno dienos“ įmonės kodą
302725178.

Reikalingą formą galima užpildyti internete Mokesčių
inspekcijos tinklalapyje www.vmi.lt (nuorodoje „Formos“ įrašykite
FR0512 ir užpildykite PDF formato blanką).

Dėkojame visiems, praėjusiais ir ankstesniais metais mus palaikiusiems.

2

David Geringas ir muzikinės variacijos

3

J.S. Bacho muzikos festivalio akordai

5

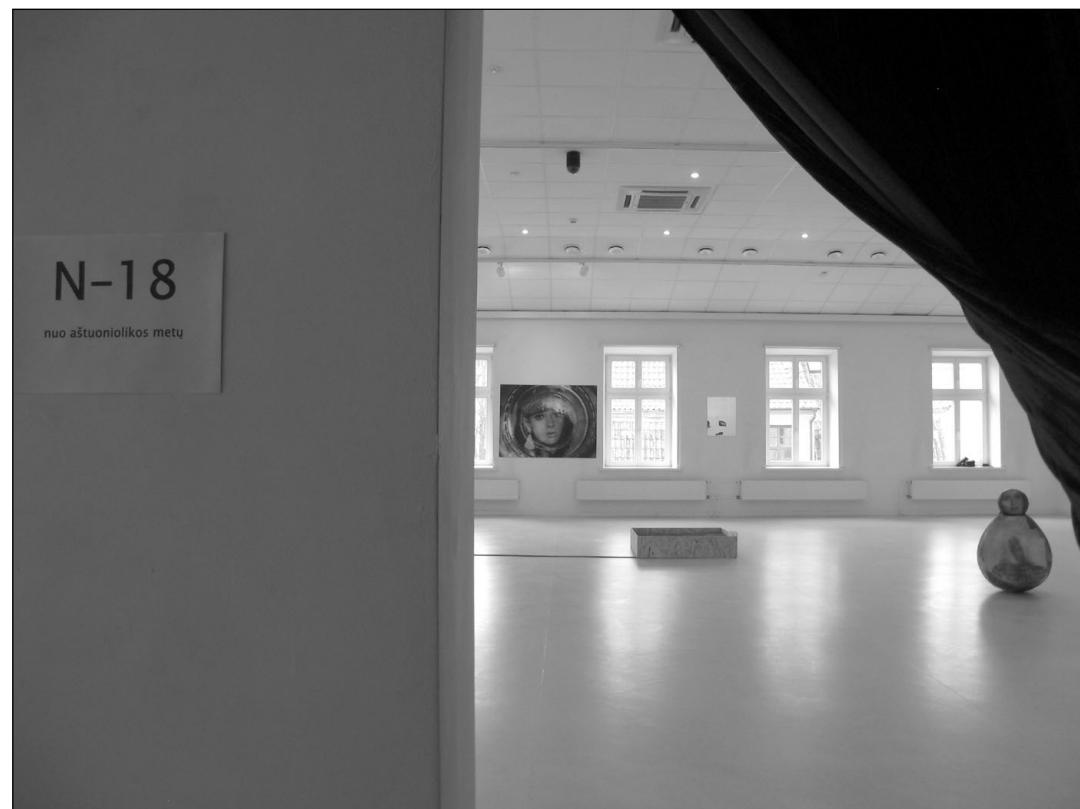
Nauji spektakliai vaikams

7

Andrius Janulaitis, „Postai“. 2012 m.

VII šiuolaikinės keramikos „Pavasaris“

Paslapties žiūrėjimai

Apie Laisvydės Šalčiūtės parodą „Sekretai“ traukinyje

Klaipėda–Vilnius kalbasi Erika Grigoravičienė ir Agnė Narušytė

E. G.: Atrodo, kad šiandien meną labai lengva ir daryti, ir interpretuoti. Kūrinio turinys dažniausiai yra rasti ankstesni vaizdai, metodas – kartotė. Interpretaciją paranku pradėti nuo pirmavaizdžio, kuris savo ruožu niekada nebūna nulinis atskaitos taškas. Ar appropriacinis kūrinis iš viso įmanoma nagrinėti semiotiškai, apsiribojant tuo, ką čia ir dabar matome? Ir ką būtent čia matome?

A. N.: Matome: fotografijas, video-filmą, veidrodžius, smėlį, lélé. Filme traiškomi kiaušiniai (vištų), veidrodžiai sugauna žiūrovo žvilgsnį, lélé kviečia ją paguldysti (nesėkmingai), smėlis – ji nuvalyti ir atrasti fotografijas, fotografijos... Svarbiausia – kas nufotografuota: moterų veidai ir vaginos. Bet abu objektus dengia kažkokio stiklinio indo dugnas su raidėmis ir skaičiuais. Taip svetimas nuotraukų albumas virsta sekretų medžiaga. Laisvydė mums juos atidengia per-

fotograuodama pro stiklą, kuris reprezentuoja jos įrankio – fotoaparato – objektyvą. Bet tik tam tikras dalis, tik tuos du objektus. Visas kitas albumo nuotraukų masyas taip ir lieka paslėptas po smėliu. Pratrindama akeles, menininkė tik dar labiau intriguoja, sukuria geismo objektą – be jos sekretų žaidimo tas albumas mums neegzistuočia. Tarpus užpildo vaizduotės raizginių. Taigi šioje parodoje svarbiau net ne tai, ką matome, o tai, ko nematome. Semiotika gal ir įmanoma, nes kaip parodoje susišūkauja žvilgsniai, ratilų vyzdžiai, veidai (moterų ir žiurovų) ir vaginų akys, taip signifikantai susijungia į gana tvirtą opozicijų struktūrą: viršus (veidas, kultūra) ir apačia (vagina, natūra), matoma ir nematoma, moteris ir vyras, geismo objektas ir geidžiantis subjektas. Bet appropriacija griauna simetriją, bent man – tai, kas nematoma, yra neaprëpiamai daugiau. Atidarymo metu Laisvydė minėjo, kad tai buvo vyro albumas. Užteko vieno žodžio ir mano vaizduotė akimirksniu sukūrė personažą: manijos apsėstą vienišią, kaujančią albumę ne prisiminimus, o pačius kūnus, kažkuo panašų į Žaną Baptista Grenuijį iš Patricko Süskindo romano „Kvepalai“ – jis nužudyavo moteris, kad jamžintų jų kvapą. Laisvydė parodo labai mažai, kad pamatyti daug. Semiotikos tvarka sprogsta, jos nebelieka ir neberekia. To albumo nemačiau ir galbūt mano vaizdinius klaidingas. Galbūt jame nieko daugiau ir nėra? Bet tuomet dar įdomiau: jei Laisvydė, tarkim, perfotografavo viską, ji vis tiek atvėrė tarpus tarp fotografijų kitai realybei. Kartotė – klaudinantis terminas. Nebent pastebėsime, kad pakartojami femininistinės teorijos žingsniai.

E. G.: Meninė kartotė nėra tik medijų vaizdo laikmenos atnaujinimai

NUKELTA | 6 PSL.

Muzikinės variacijos

Davido Geringo ir Lietuvos kamerinio orkestro koncertas

Rita Aleknaitė-Bieliauskienė

Variacijomis vadinosi balandžio 6 d. Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje įvykęs Lietuvos kamerinio orkestro koncertas. Solistas ir dirigentas – David Geringas. Šį kartą orkestras nebuvovo savo meno vadovui Sergejui Krylovui akompanuojant kolektyvas. D. Geringas parengė savarankišką programą, kurios pirmojoje dalyje skambėjo XIX a. rusų kompozitorių Antono Arenskio Variacijos P. Čaikovskio tema styginių orkestriui, Nikolajaus Rimskio-Korsakovo Variacijos g-moll M. Glinskio tema obojui ir orkestriui (Boris Traubo aranžuotė, solistas – Robertas Beinaris) ir Piotro Čaikovskio Variacijos rokoko tema violončelėi ir orkestriui (solistas D. Geringas). Antrojoje dalyje skambėjo XVIII a.

Robertas Beinaris

muzika: Johanno Christiano Bacho (J. S. Bacho sūnaus) „Sinfonia concertante“ F-dur (solo grojo R. Beinaris ir violončelininkas Dainius Palšauskas) bei Wolfgango Amadeus Mozarto Simfonija Nr. 29 A-dur (KV 201/186a).

Pirmausia reikėtų pasidžiaugti, kad su Lietuvos kameriniu orke-

stu padirbėjo jo grojimo stilių pažintantis muzikas. Pastarajį laikotarpį ši kolektyvą ne kartą teko girdėti prastai intonuojant, besislapstanti už savo meno vadovo – puikaus smuikininko S. Krylovo – nugaros. Ši kartą girdėjau sukauptą garsą, gražų tembrą, gerokai lygesnį intonavimą, savo bražą turinčias styginių grupes. Vis dar problemiška pūtikų grupė.

Dėl įvairių epochų, žanrų, stilių kūrinį spalvingą muzikos vaivorykštę primenantis koncertas išskyrė pasteliniu koloritu. Ausi glostė muzikos esmę suvokiančio dirigento priekelto primirštos partitūros. Išskyrus P. Čaikovskio variacijas, nė vienas kūrinys nėra tarp šedevrų, tačiau perteklia epochos dvelksmą, kompozitorų ankstyvuosių kūrybos ieškojimus.

Klausiausiai jausdama komfortą. Puikiu atlikėjų išraiškų ar jų koncertų pasaulio scenose išpaikintą klausytojas net ir nenoromis nervinasi girdėdamas beprasme pompastiką, nicko nesakantį garsų, triukšmingą grojimą, matydamas suvaidintus dirigento rankų mostus. Šį kartą džiaugiausi teisingu programą rengusio dirigento muzikos supratimu. Jis pats tapo muzikuojančiųjų dalimi, vedliu, kūrė neįmantrią, skirtinėmis epochomis būdingą kūrinii formą ir „kalbėsenos“ manierą. Dirigento pastangų nesimatė, bet jis dar labai daug: atliekant rusų kompozitorių kūrinius, buvo raiškūs orkestro grupių dialogai, nesusubintos, bet išbaigtos frazės, nesuskaldyto išmažus sakinukus, bet gražiai besižiungančios ir plačią kantileną. Malonu buvo išgirsti nesuviltę harmonijų kaitą, kuri tapo nuotaikingu epizodu pagrindu. N. Rimskis-Korsakovas savo kūriniu nepretendavo į šedevrus, tačiau solistas manieringa elgsena ir tokiu pačiu muzikavimu, matyt, bandė kūrinių kilstelėti į puošnesnį saloną. Bet ar ne geriau ly-

giutis iš puikų muzikinį skonių turintį dirigentą? Tuomet būtų mažiau atsitiktinumų ir tekste.

P. Čaikovskio Variacijas rokoko tema klausytojas išpratęs girdėti atliekamas su simfoniniu orkestru. Tuomet solistui gal ir pricerčia pompastikos, intensyvesnio garso, oratoriškos kalbėsenos. Ši kartą D. Geringas pasiūlė intymesnį, kamerinės muzikos variantą, artimesnį P. Čaikovskio sumanymui (pranc. *Variations sur un theme rococo pour la violoncelle avec accompagnement d'orchestre ou de Piano*, op. 33, 1876 m., jos skirtos violončelininkui Wilhelmui Fitzenhagenui). Koncerto programėlėje radau netikslią sukūrimo datą, pardavęs ir be reikiamo paaiškinimo palikąt klaustuką, skaitančiam leidžiantį dvejeti kūrinio autoryste. Tai pastebėjęs D. Geringas scenoje pakomentavo, kad taijano meto atlikėjams buvo suteikta laisvė keisti kompozitoriaus partitūrą. Būta ir Lietuvoje atvejų, kai dirigento pasūlymu dingdavo ištisi simfoninio kūrinio partitūros epizodai, keista

dalių tvarka ir panašiai. Galime vertinti kaip tinkami: kompozitorius aukoja kūrinį vardan galimybės išgirsti jį scenoje arba dirigentas su teikia paslaugą pagerinti neišbaigtą kūrinį. Nuoširdžiai ir profesionaliai kuriantis autorius dėl savivaliavimo turėtų ištūžti. Taip atsitiko ir P. Čaikovskiui. Žymus leidėjas Piotras Jurgensonas 1878 m. kovo mėnesį P. Čaikovskiu rašė: „*Bjaurus tas Fitzenagenas!* Jis būtinai nori tavo pjesę violončelei perdaryti, suviolončelinti, ir sako, kad tu jam viską leidi. Viešpatie! Čaikovskis *revu et corrige par Fitzenhausen!*“ 1893 m. sausį A. Brandukovui susikrimtęs kompozitorius ranka mostelėjo į ant stalą gulintį kūrinio originalą: „Štai, buvo pas mane tas Fitzenpupenas. Pažiūrėk, ką jis su mano kūriniu padarė... (...) A, velniai nematė, tegul groja...“ Solistas savo nuožūrą buvo sujaukęs variacijų tvarką, o aštantios visai neliko. Bet Ferencas Lisztas vis tiek kūrinį taip ivertino: „Tai ir vėl girdime muziką!“ Tik 1941 m. tuosyki visai jaunas Daniilas

Šafranas (vyresniesiems melomams gerai pažįstamas violončelininkas) Maskvoje, P. Čaikovskio salėje, su A. Melik-Pašajevu diriguojamu orkestru pirmą kartą atliko variacijų originalą.

D. Geringas grojo raiškiai, gebėdamas iutrauktis orkestrą į muzikos vyksmą ir nediriguodamas. Kaip višada, žavėjo gražus garsas, emocinga (bet ne utriuota) kantilena, raiškus dialogas su orkestru.

J.Ch. Bacho muzikai pakako stilingo galantiškumo, kurį kūrė spalvinga artikuliacija, formas pojūtis. Ypatingai neafishojamas obojaus ir violončelės dialogas tapo gražiai ir nepretenzingai atlirkto kūrinio puošmena. W.A. Mozarto simfonija išsiskyrė kaip ankstyvas šviesos blyksnis, pastoralinių nuotaikų atspindys.

Publikos prašymu D. Geringas labai nuotaikinė, sakyciai, intymiai, atskleidamas savają muziko pri gymti, pagrojo P. Čaikovskio „Noktiūnų“. Kartu reikėtų išskirti raiškiai ir ypač stilingai solo grojusį Eugenijų Urboną.

D. MATVEJEVO NUOTRAUKOS

David Geringas ir Lietuvos kamerinis orkestras

Pragiedrėjimo link

Vytauto Laurušo autoriniai koncertai

Rita Aleknaitė-Bieliauskienė

Senas Antikos mitas pasakoja apie vienintelę mūzā, visą kuriamą gérį įkūnijantį Apoloną. Helenizmo epochos žmonės nematė esminį skirtumą tarp meninės veiklos, žinojimo ir amato. Labai svarbu buvo suvoki, kad visokius praktinę veikla turi jungti žinias ir gebėjimus, suteikti galimybę praktiškai jas pa-naudoti. Ir tik žmogaus kūrybinės veiklos atšakos išryškino kitas mūzas, kurias vedė Apolonas – Mūzų vedlys (Apolon Musaget), tapęs pasaulio harmonijos ir grožio, menu išprasminto gyvenimo Viešpačiu.

Toks jis kadaise ižengė į Vytauto Laurušo pasaulį ir nejučia, bet ilgam

paliko mūzų dvelksmą, pažadintą meilę menams, atvérė kūrybingumo pradus. Aštuntajį dešimtmetį peržengė V. Laurušas atsiveria vis naujais partitūrų puslapiais. Per pastaruosius dešimt metų sukurti kūriniai liudija išskristalizavusią savitą raiškos manierą, stilistiką. Impulsus jai rastis teikė atsivėręs pasaulis, naujos muzikinės patirtys, jaunesiai atlikėjų aspiracijos. Jis – vienintelis tokio amžiaus kompozitorius, visuomenėi pateikiantis stulbinamą skaičių naujų kūrinių. Naujų – reiškia ir naujų idėjų, naujos raiškos.

Tik neprikalauomybę atgavusioje Lietuvoje, numetęs administracinių darbų jungą, V. Laurušas galėjo atsi-

verti ir išprasminti reflektivios sąmonės proverbius. Bet V. Laurušas stri-magalviais nepaniroj į atsivėrusio pasaulio nežinią. Analitinis protas tramdė, vertino, studijavo, ieškojo savitų minties raiškos ypatybių. Tiesiog stebina, su kokiu užsispyrimu ir kaip kritiškai V. Laurušas analizuoją kitų autorių ir savo partitūras! Modernumas atsiveria sintezuojant stilistinius potyrius, grupuojančios prieštaras. Naujumo kriterijų yra labai įvairių, bet visada tai savotiški vertybų stabiliumo ekspertai. Skirtingai nei jaunieji kolegos, V. Laurušas nesiekė drastiškai griauti praeities kanonų, bet stengėsi suteikti aktyviams naratyvių epochos dvasios charakteristikų dažnai neįprastais kalbos segmentais.

Ar V. Laurušo muzika šiandien anachronizmas? Taip tegali galvoti nesupratingeji, tokiu šiandien laikantys ir Krzysztofą Pendereckį, beje, šiemet šio kompozitoriaus 80-metis bus iškilmingai paminėtas Lenkijoje, kituose Europos miestuose, taip pat Vilniaus festivalio koncertu.

Ši pavasarį V. Laurušo sumanytas dvietyje koncertų ciklas bent iš dalių atskleidė jo kūrybingumo vaisius. Kovo 7 d. pilnuitėje Rašytojų klubo salėje klausėmės koncerto „Sapfo rožė“. Vakaras buvo skirtas kompozitoriaus ir Eduardo Mieželaičio kūrybos sąlyčiu apžvelgti.

Ar verta šiandien prisiminti 600 metų iki Kristaus kūrusių poetę Sapfo? Atsakysiu antikinės literatū-

ros žinovo profesoriaus Henriko Zabulio žodžiais: „Verta. Ir verta todėl, kad žmogaus esmę sudaro ne kompiuteris ir ne internetas, o jo sielos virpesiai, kurie niekada nepraranda prasmės, o daugeliu atvejų išvis būna šventi. Tai poczijai, kuria kūrė Sapfo, dabar – du tūkstančiai šeši šimtai metų. Amžiu labai daug, bet jos eilės mums suprantamos, nes žmonija tik susinaikinimo kvailybėmis yra labai toli pažengusi į prickį. Skaidriji žmogaus proto perlai ir skambiausios jo sielos stygos per tuos ilgus tūkstančius nepraraudo savo vertės, nes pats žmogaus tobulumo matmuo beveik nepakito.“

NUKELTA | 3 PSL.

Atgimusios pasijos

Baigiamieji J.S. Bacho muzikos festivalio akordai

Geruta Griniūtė

Baroko muzika, ypač Johanno Sebastiano Bacho kūryba, savo turtinga muzikine kalba ir ja išsakomomis mintimis tebėra aktuali ir XXI a. žmogui. Galbūt todėl iš kasmet pavasarij rengtų J.S. Bacho muzikos savaičių 2007 m. renginys išaugo į kelis mėnesius trunkantį didelio publikos susidomėjimo sulaikiantį festivalį. Senosios muzikos atlikimo tradicijos puoselėtojas ansamblis „Musica humana“ kitąmet minės keturiasdešimties metų aktyvios muzikinės veiklos sukaktį, o ansamblio meno vadovas ir dirigentas, J.S. Bacho muzikos festivalio iniciatorius ir meno vadovas, Nacionalinės premijos laureatas profesorius Algirdas Vizgirda sumano vis naujų barokinčių ir šiuolaikinės muzikos programų, atliekamų įvairose istorinėse Vilniaus senamiesčio erdvėse.

Šešiais spalvingais koncertais šiaisiai metais klausytojus džiuginės jau ketvirtasis festivalis, be senosios muzikos, kvietė išgirsti šiuolaikinių lietuvių kompozitorų kūrinius, dovaningo J.S. Bacho prancūziškių siučių ir kantatų puošnumą, dvičių baroko genių – J.S. Bacho ir Antonio Vivaldi – susitikimą vienoje scene. O per baigiamajį koncertą bandžio 1-ają, antrąjį Šv. Velykų vakarą, Nacionalinėje filharmonijoje, be styginių bei vargonų muzikos, išgirdome ir daugiausia susidomėjimo kėlusias, Lietuvoje retai atliekamas J.S. Bacho „Pasijas pagal Morką“, vainikavusias visą festivalį. Šios pasijos Lietuvoje pirmą kartą skambėjo 1996 m. sausio 13 d. Vilnius arkikatedroje, jas atliko dirigento Martyno Stašaus vadovaujanamas Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro orkestras ir Česlovo Radžiūno vadovaujamas choras.

Baigiamajį koncertą pradėjo kamerinės sudėties festivalio orkestras „Musica humana“, jis atliko A. Vi-

valdi operos „Olimpiada“ ižanginę dalį *Sinfonia*, RV 725, styginiams ir *basso continuo*. Kūrinių skambėjo pakiliai, kartais leido tiesiog gérėtis ansamblio profesine meistryste, patobulėjusia senosios muzikos atlikimo technika, garso kultūra, sugebėjimui lankščiai prisitaikyti prie skirtingos ansamblio sudėties reikalaujančių kūrinių. Tiesa, buvo momentų, kai dėl styginių kilo klausimas: ar tai specifinis barokinis skambėjimas, ar tiesiog nelabai tikslus intonavimas?

J.S. Bacho Koncerto dviejų smuikams, styginiams ir *basso continuo* d-moll, BWV 1043, solistės Ilona Girdžiūnaitė ir Ramunė Grakauskaitė, regis, kvėpavo kartu su ansambliu. Kruopštus smuikininkų muzikavimas leido atskleisti net ir sudėtingiausius (grįstų fugos komponavimo principu) kūrinių vietu grožiui. Nors keliai smulkias intonacines dulkes norėjos nupūsti nuo puošnau koncerto, kūriniui nepritruko spindesio. Vienu iš gražiausių visų J.S. Bacho koncertų laikoma antroji dalis *Largo ma non tanto* skambėjo ypač subtiliai: styginių durniai pynė keliabalsi audinių, o kontraboso *pizzicato* buvo tarsi orkestro plaučiai, atliepiantys dirigento mostus ir leidę muzikai kvėpuoti vieningai. Publiką gausiai plojimais netgi paragino dovanoti bisą – buvo pakartota I dalis *Vivace*.

Violončelės garso sodrumą Johanno Christiano Bacho, jauniausio J.S. Bacho sūnaus, Koncerte violončelci c-moll atskleidė solistė Ignė Pikalavičiutė. Koncertas, parašytas brékstant klasicizmo epochai, yra trijų kontrastingų dalii, ir kiekvienos jų skirtinė charakterė, nepamesdama epochos stilistinio bražo bei bendro pulso su ansambliu, perteikė jaunoji violončelininkė. Ne tik II – dainingoji – dalis, kūpina šviesaus, subtilaus lyrizmo ir dainavimui būdingo frazavimo, bet

listė – tarptautinių konkursų laureatė Ieva Simonavičiutė. Trapi poetika, romantiuoti peizažai. Nuotaikingi jie romansuose „Pražydė“ ir „Liepsnoja aguonėlė“, šiuos dainavo taip pat tarptautinių konkursų laureatė, profesorės Irenos Laurušienės dainavimo klasės magistrantė Eglė Klimaitė (akompanavo pianistė Giedrė Muralytė-Eriksonė). Visai kitokią žmogaus vidinio pasaulio raišką atspindėjo Dainiaus Pušio atlikti romansai „Po granito akmeniu“, „Viečio rožės“, „Mona Liza“. Vokalinė muziką papildė fragmentas („Balassis preliudas ir fuga“) iš ciklo fortepijonui „Spalvų polifonija“ (nuotraukai jų skambino Aleksandra Žvirblytė). E. Mieželaičio poeziją skaitė aktorė Gražina Urbanaitė.

Antrasis koncertas įvyko balandžio 4 d. Šv. Kotrynos bažnyčioje. Puiki profesionalė Julija Stupniene drauge su Donato Katkaus diriguojamu Šv. Kristoforo kameriniu orkestru atliko paskutinį vokalinį ciklą „Penki sonetai“ pagal Justino

ir ryžtingą I bei energingoji III dailes buvo pagriežtos išties meistriškai ir grakščiai.

Filharmonijos vargonai taip pat netylėjo. Balsys Vaitkus atliko J.S. Bacho Fantaziją vargonams G-dur, BWV 572. Virtuožiskas kūrinių leido pasidžiaugti ištekimo festivalio dalyvio, tarptautinių konkursų laureato profesionalumu, atlikimo precizika.

Stambiausiu koncerto kūriniu (ir atlikėjų gausa, ir prasmės gelme) – J.S. Bacho „Pasijomis pagal Morką“, BWV 247, – visą festivalį iškilmingai baigė orkestras „Musica humana“, Valstybinis choras „Vilnius“ (meno vadovas ir vyriausiasis dirigentas profesorius Povilas Gylys) ir solistai Raminta Vaicekauskaitė (soprano), Saulė Šerytė (mecosoprano), Mindaugas Zimkus (tenoras).

Pasija (išvertus iš lot. k., kentėjimas, širdgėla) – tai iš evangelijos skaitymo Didžiosios savaitės liturgijoje ilgainiui susiformavęs muzikos žanras, juo pasakoja Kristaus pasiaukojimo, kančios vardan žmonijos nuodėmių atpirkimo istorija. Per evangelijos skaitymą pasakotojo (evangelisto) ir dalyvių (Jėzaus, Piloto ir kitų) replikas dvasininkai pasidalynavo. Iš tokio skaitymo per rečitavimą išsiplėtojo rečitatyvinė psalmodija, vėliau buvo imtos įterpti lotyniškos giesmės, ivestas choras, pritariamieji instrumentai, solistai. Besiformuojančiam pasijos žanrui įtakos turėjo liturginės dramos.

Itin populiarios pasijos buvo baroko laikotarpio Vokietijoje. Vokiškų pasijų pradininkas buvo Johanas Walteris, o jas ištobulino Heinrichas Schützas ir Johannas Sebastianas Bachas. Iš šio kompozitoriaus sukurta, manoma, penkių pasijų išliko dvi: pagal Šv. Joną ir pagal Šv. Matą. Šios yra kur kas stambesnės už „Pasijas pagal Morką“, sukurta 1731 m. Pastarosios partitūra neįšliko, tačiau pagal vokiečių poeto ir

D. MATVEJEVO NUOTR.

daugelio J.S. Bacho kantatų tekštų autorius Picanderio 1732 m. išspaustintą libretą bei pagal „Gedulo odę“, iš kurios buvo paimiti penki numeriai, atkurtas visas stambus kūrinių. J.S. Bacho „Pasijas pagal Morką“ sudaro tik penkios arijos. Palyginimui – „Pasijų pagal Matą“ struktūra itin sudėtinga, kūrinių sudaro net keturiolika arijų. „Pasijas pagal Morką“ J. S. Bachas, manoma, kūrė autoparodijos (savo anksčiau parašytos muzikos perkompavimo) būdu.

Valstybinis choras „Vilnius“ ir orkestras „Musica humana“ pirmajį pasijų chorą „Geh, Jesu, geh zu deiner Pein!“ atliko labai ekspresyviai ir vieningai. Choro išdainuojamuose žodžiuose ir visame muzikos pobūdyje buvo justi jautriai pertekima vidinė gėla, valios stiprybė. Atliekant ariją „Mein Heiland, dich vergess ich nicht“, solistės Saulės Šerytės aksominis mecosoprano ir aiškiai artikuliotas vokiškas tekstas, lydimi orkestro, pieščių šviesų slėgiančio ilgesio vaizdinį. Kartais balso melodiniai posūkių turėjo skambėti tvirčiau, tačiau ši nedrąsa nesutrikdė bendros melodijos tékmės. Choralą „Betrübtes Hetz, zei wohlgemut“ sekusios arijos „Er kommt, er ist vorhanden!“ sudėtin-

turėčiau pasirinkti“, – sako kompozitorius Vytautas Laurušas. Per pastaruosius kelelius metus jis sukūrė daug įvairių kūrinių ansamblui, balsui ar orkestrui: „Maldų simfoniją“ (taip pat yra leidyklos „Schott“ kataloge), „Seven Images“ švedų atlikėjų ansamblui, kūrinių violončelėi, klarnetui, „Simfoniją X“. Bandžio 4 d. ją atliko Šv. Kristoforo kamerinis orkestras (dirigentas D. Katkus). Taip pat skambėjo „Pavarino sonata“ flėitai ir styginių orkestrui (solistas Vytautas Sriubikis) bei dar viena pasaulinė premjera – „Pragiedėjimas“ styginių orkestrui (2013 m.). Emocionali, dramatiškų atspalvių, minties įtampos kupina ir iprasminčia partitura. Kompaktiškai skambantis orkestro styginių kvintetas, dinamiški epizodai, iškalbūs unisonai ir pauzės. Vedama mintis ieško šviesaus pragiedėjimo tako. Jis klausytojų veda „amžinosios šviesos per žmogaus gyvenimą, kuris gretai praeina, link“ (Justinas Marcinkevičius).

Rašytojų klube po koncerto (iš kairės): Ieva Simonavičiutė, Aleksandra Žvirblytė, Vytautas Laurušas, Eglė Klimaitė, Giedrė Muralytė-Eriksonė

Marcinkevičiaus tekstu. Čia ryški kompozitoriaus linija: vengiamai iliustruoti tekstą, perteikiamos žmonių emocijos būsenos.

V. Laurušas nepaliuja savei stebeti. Kad ir „Discorso concitato“ (2003 m.) – dvičių violončelių dramatiškas, kartais siautulingas, kartais ramus pokalbis. „Nurimo ir prasidėjo išpūdingos lyrinės akimirkos. Gyvybingą muziką kūrė puikus in-

terpretatorius David Geringas“, – muzikiniame laikraštyje „Neue Musikzeitschrift“ rašė muzikos apžvalgininkas Maxas Nyfeleris. O garsioji leidykla „Schott“ V. Laurušą įraše tarp itin vertinančių autorių.

„Man niekada nebuvu tokio intensyviaus kūrybingo laikotarpio. Atrodo, kad kažkokios nematomos jėgos skatina kurti, diktuoja, ką turėčiau daryti, kokius instrumentus

ATKELTA IŠ 2 PSL.

V. Laurušas ir dabar ieško muzikos raiškos iškėlimo E. Mieželaičio poetiniame pasaulyje. „Žodis ne toks elastinges kaip garsas (...). Nenengva minkyti lingvistinį molį. Bet reikia minkyti tol, kol skambės...“ – rašė E. Mieželaičius, iškėlimo ieškodamas muzikoje. Nuo 1958-ųjų pagal E. Mieželaičio tekstus suruktais kūrinių chorams, solistams V. Laurušas ieškojo žodžio ir muzikos vienovės. Kompozitoriu i buvo svarbi ne tik žodžių semantika išreikšta mintis, bet ir garsinės užrašyto eilėraščio sugestijos: ritmas, fonetika, leksika ar sintaksė. Kuriama net ir savita dramaturgija (kantata „Liepsnoja naktis“, 1982 m., atlikta Irenos Laurušienės Europoje, Azijoje, Amerikoje).

Koncerte skambėjo vienas anksčiavuojančių ciklų „Bangos“ (1960 m.) – ji raiškiai yra atlikęs jaunas Virgilijus Noreika – ir vienas paskutinių ciklų „Žiemos pasažai“ (2012 m.), so-

Monologų tuštumos

„Hamletas mirė. Gravitacijos nėra“ Lietuvos nacionaliniame dramos teatre

Julija Vilkišiūtė

Ši rudenį OKT studioje pristatės spektaklį „Nuosprendis – metamorfozė“ pagal Franzo Kafkos kūrybą, Paulius Ignatavičius vėl turėjo galimybę gilinti i užslėptas šeimos problemas. Ši syk Lietuvos nacionalinio dramos teatro Mažojoje salėje jis pastatė spektaklį „Hamletas mirė. Gravitacijos nėra“ pagal austrijų dramaturgo Ewaldo Palmetshoferio to paties pavadinimo pjesę. Galbūt todėl, kad nei pats režisierius, nei jo tévas šiam spektaklyje nevaidina, scenoje – daug stipresnė nei „Nuosprendyje...“ vėsa.

Šaltis pasitinka dar žiūrovams bėsirenkant į salę. Prieš juos labai estetiskos, net kiek pedantiškos kapienės, už jų – pilkos ir blizgios it metalas užuolaidos (dailininkė Nelli Ivančik), pro kurias galėtų išlysti net ir pati Sniego karaliénė. Aktoriai sėdi sustingę kickvienas ant savo antkapio, lyg būtų kapinių skulptūrėlės, rodosi, kad jiems net nereikia kantrybės laukiant, kol atėis laikas atgyti. Scenografija itin raiški. Antkapių virsta svetainės baldais, o galinės užuolaidos šią svetainę paverčia teatru ar naktiniu klubu – vis dėlto žiūrime ne pro raktą skylutę, tai – pasakojimas mums, su įvadiniais žodžiais, kad jau metas pradėti.

Pats spektaklio pateikimas labai panašus į „Nuosprendžio...“. Dėmesys koentruojamas į aktorių, kuris mums sako ne tik istoriją, bet ir savo mintis, kylančias jam vieno ar kito veiksmo metu. Todėl svarbiausia čia net ne pats veiksmas, o suprasti kalbandžiojo būdą, jo mintis ir jausmus. Šeimos susitikimai vėl vyksta prie ilgo stalo, o norint patraukti žiūrovo dėmesį, šviesa nukreipiama į tuo metu kalbantį, li-

kusius, kaip žiūrovus, paliekant tamsoje.

Šeši aktoriai, atsidūrė ne tik epinio teatro, bet ir siurrealistinio teksto stilistikojė, lieka atsiriboję nuo savo vaidmenų. Tai gerokai supaparastina personažus, kadangi kuriami labai jau aiškūs, apibrėžti žmonių tipai, kuriuos vardijant beveik visada galima būtų pridėti priešdėli *pseudo-* (pseudointelektualas, pseudolaimingoji ir panašiai). Didelės bėdos čia nebūtų, tokiu būdu visai raiškai atspindima šiandieninio žmogaus tuštybė, be to, reikalauti iš šių veikėjų grynojo natūralumo ar gilumo prieštarautų pačiam tekstu, jeigu neturėtų jie vieno bendro, nei vienam iš jų netinkančio prieskonio – šaižaus rėkimą.

Ewaldo Palmetshoferio tekste postmodernistiškai kartojamos tos pačios frazės, o aktoriai, sakydami jas vieną po kitos, kas kartą naudoją tą patį ginklą – balso garsėjimą, todėl nuolatos pasiekiamą isterinė veikėjo būseną. Tas ypač ryškū žiūrint į Mamą Karo (Rimantę Valiukaitę), jau labai ilgai laukiančią savo devyniasdešimt penkerių metų motinos mirties, kuri, kyla įtarimas, specialiai nemiršta. Per šio laukimo išsakymo monologą, kuris itin komiškas tuo, kad, atrodo, niekada nesibaigs, kaip ir senutės gyvenimas, pasiekiančią beveik spiegimo būseną. Atmetus rėkimą, visi aktoriai atrodo gana tiksliai įvaldė savo pasirinktus tipus, kuriems negaili įvairių komiškų, atpažįstamų ir dėl to šabloniškų detalių. Dažnai pasitelkia pamaiviskalbėjimo maniacą, ypač išryškinančią minėtajį *pseudo-*.

Porą, tévų ir vaikų santykiai taip pat labai menko diapazono. Jie ne auginami, o nedelsiant identifikuojami. Net ir brolio Manio (Tadas Gryn) bei sesers Dani (Elzė Guda-

Algirdas Dainavičius (Tėvas), Rimantė Valiukaitė (Motina), Tadas Gryn (Manis), Elzė Gudavičiūtė (Dani)

D. Matvejevo nuotr.

viciūtė) kūniški santykiai grindžiamai vien tekstu ir tuo, kad jie abu – pasipūtę melancholikai. Tuo tarpu vis neužsičiaupiančios Bynės (Virginija Kuklytė – rodos, aktorei gali prilipti plepios, įkyrios ir kvailokos motinos amplua) ir nuolat tylinčio Olio (Tomas Stirna) pora, viena iš tų, kuriai svarbiausia – ką apie juos pagalbos kiti. Todėl Bynė be perstojos spinduliuoja perdėtą mandagumą ir normalią, iš anksto apskaičiuotą šeimyninę laimę, o Olis, aikaizdžiai praradęs viltį nuo jos pasprukti, ištikimai tylį. Visi jie – atsisakę savų individualių, téra pasirinkę vieną ar kitą pozą. Todėl, nors šeši veikėjai ir bendrauja vieni su kitais, vis tiek kickvienas lieka vienas su savo šaliu ir monologais.

Veikėjų melancholijos, vienatvės, beprotystės, žinoma, nėra ko lygti su Hamleto, matyt čia ir slypi spektaklio bei pjesės pavadinimo paslapnis... Nuolat kartojama, kad viskas prasidėjo nuo Hamleto (jis čia vadinas Hanesu, o pasakotojai grįžta į tą laiką, kai dalyavo jo laidotuvėse), kuris buvo be galio įvairiapis, kaip ir jo jausmai bei juos išreiškiantys monologai, o jie téra atskirų jo dalelių atstovai, gebantys atspindėti tik po vieną iš tame glūdėjusių emocijų. Jiems nebetenk hamletiškai klausti „būti ar nebūti“ – jau seniausiai nėra.

Pabaigos šeimyninis išsižudymas netampa esminiu spektaklio tašku. Juk antkapių ir taburetės nuo pat pradžių čia buvo viena ir tas pat. Be to, ši istorija jau buvo įvykusia, ji tik kartojama, žinant, kad nėra galimybės ka nors pakeisti. Pagrindinis akcentas – tai likę gyvieji, vis dar savimi patenkinti, iki koktumo padorūs Bynė ir Olis – be-

silaukianti, laiminga šeima.

Galbūt režisierius didžiąją dalį savo kūrybinio jautrumo skyrė beveik tuo pačiu metu statydamas dar vieną spektaklį – „Dostojevskis vaimams“ Vilniaus Mažajame teatre, nes panašu, kad į šią medžiagą buvo pažiūrėta gana atsainiai. Tačiau, nors jau tą patį vakarą pradėję blėsti iš atminties, spektaklis turi nemažai žavesio. Visų pirma, tai raiški, skoninga ir funkcionali scenografija. Be to, gera aktorių komanda (nors ir atrodė, kad vaidmenys galėtų būti atliekami ne taip plokščiai) ir galimybė su malonumu klausytis daug kam nežinomo nihilistinio absurdio prisodrinto teksto. Džiugu matyti jaunuosis kūrėjus ne tik Menų spaustuvėje ar OKT ofise, bet ir LNLT scenoje kartu su vyresniais šio teatro aktoriais – Rimante Valiukaitė ir Algirdu Dainavičiumi.

Pažink kita

Keturi „Shock Academia“ vakarai

Monika Jašinskaitė

Balandžio mėnuo. Tarptautinis festivalis. Studentai. Šiuolaikinis šokis. Visi žodžiai reiškia dinamiką, kitimą, naujumą. Leidžia numanyti augimą ir šventę.

Trečioji „Shock Academia“ – Tarptautinis studentų šiuolaikinio šokio festivalis – vyko Vilniuje balandžio 2–6 dienomis. Jei per tris pirmosius vakarus neužklydote į Menų spaustuvę ar šeštadienį į „Teatro cechą“ Sluškų rūmuose, griečiausiai šios šventės net nepastebėjote. Vis dėlto šis festivalis – puiki proga pažvelgti į tai, ką jau turime ir ką galėtume turėti.

Kaip ir 2011 metais vykusi antroji „Shock Academia“, šiometė prasidėjo Airos Naginevičiūtės choreografija „Druska“. Tai buvo vienas iš

trių kertinių festivalio darbų. Grynojo šokio spektaklyje pasirodė tos pačios, tik jau Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (LMTA) šiuolaikinio šokio ketvirtio kurso studentės. Besikeičiančių garsų – nuo ramaus minimalizmo iki intensyvios elektronikos – pripildytoje erdvėje penkios šokėjos kūrė pačius įvairiausius vaizdinėlius. Grupinės kompozicijas keitė solo, kartkartėmis išterpdavo duetai, baltais drabužiais vilkinčios atlikėjos tai įžengdavo į sceną, tai pradingdavo. Naginevičiūtės sukurtas šokio audinys iš studenčių reikalavo gerai išlavintų kūnų, gražaus atlikimo ir didelio tempo. Išbandymas jaunosioms šokėjoms buvo gana rimtas, žvelgiant į jas kartais norėjosi užsimerkti į ko nors nepastebėti.

Festivalio antrasis vakaras prasi-

dėjo miniatiūromis, bet apie jas truputį vėliau. Beveik dvigubai trumposnis, bet paveikesnis už „Druską“ buvo Latvijos kultūros akademijos studentų spektaklis „Aš papasakosiu apie...“ Jo autorius – prieš penkerius metus tą pačią aukštąjį mokyklą baigęs Dimitrijus Gaitjukevičius. Latvijų choreografas pasirinko viisi kiti tokį kelią – jis studentams patikėjo paprastas užduotis, kurias atliekant, regis, neįmanoma susimauti. Vaikščiojimas, bégimas, šokinėjimas, judėjimas mažais žingsneliais buvo Gaitjukevičiaus choreografijos svarbiausi elementai. Jo kurtas šokis gimė ne Menų spaustuvės Juodosios salės scenoje, bet žiūrovo vaizduotėje. Pavyzdžiu, vieno iš atlikėjų šokinėjimą per gulinčius kollegas, skambant baroko muzikai, publika matė kaip šokį. O apie lė-

WWW.GOODLIFE.LT NUOTR.

Lietuvos muzikos ir teatro akademijos šokio kursas

tus Žemės pokyčius kalbančius ir jų link smulkiai žingsneliais judančius šokėjus žiūrovai iškart suvokė kaip žemyną ir prie jo artėjančias salas. Spektaklis panėšėjo ne į sunkų ir at-

sakingą veiksmą, o atlikėjui ir žiūrovui malonų žaidimą. Vélesni sudėtingesni judesiai, akrobatiskos ele-

NUKELTA Į 5 PSL.

Dvi premjeros vaikams – ir pašėlti, ir pamąstyti

Nauji spektakliai Valstybiniame jaunimo ir Vilniaus mažajame teatruose

Ramunė Balevičiūtė

Beldžiu į stalą tris kartus, bet atrodo, kad teatro vaikams srityje leidai pajudėjo: viena po kitos „Lélés“ teatre ir Menų spausdintuvėje pasirodė tikrai dėmesio vertos premjeros, originalia inicijatyva pradžiugino „Lélés“ teatro aktorių – su Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestru jos surengė teatralizuotą koncertą „Vėjo laiškai“. Praėjusi savaigalį šią kraitelę papildė dar du nauji spektakliai vaikams: Valstybinis jaunimo teatras pakvietė į Evaldo Jaro režisuotą „Raganiukę“ pagal Otfriedą Preußlerį, o Vilniaus mažajame teatre antrąkart buvo suvaidintas Paulius Ignatavičiaus „Dostojevskio vaikams“. Galbūt pagaliau ir šioje teatro sferoje prasidės normalūs kūrybiniai ir gamybiniai procesai?

Evaldas Jaras pastaruoju metu, atrodo, visiškai atsidėjo teatro vaikams kūrybai. Tėko skaityti, kad jis net svajoja apie Vilniaus vaikų teatrą. Tai būtų puiku, bet, kita vertus, toks pasirinkimas stipriai ipareigoja. Kad spektaklių vaikams kūrimas netaptų rutina, menininkui, ko gero, reikia labiau stengtis nei kuriant suaugusiemis. Nes reikia pačiam sau išsikelti iššūkius, mokėti „susidominti“. Kol turi namuose mažametį įkvėpimo šaltinių, tol tai padaryti lengviau. Paskui tenka vis stipriau motyvuoti. „Raganiukėje“ aš matau šiek tiek režisieriaus nūvargio ar išsišėmimo ženkli. Sumanymas raganu vaidmenis patikėti aktoriams vyrams – puikus, bet vien to spektakliui nepakanika. Tie ryškūs ir triukšmingi epizodai, kai išradinėti pasirodo visa Jaunimo teatro vy-

rija, apsimuturiavusi skarmalaus, užsimaukšlinusi kaltūniškus perukus, šnypščianti, stenanti ir krizeinant, atrodo kaip atskiri numeriai ir tik išryškina kitų scenų vanguam. Kai nesusitelkiama į pagrindinę mintį, negelbsti nei Andrius Bialobžeskius raganos Rumpum-pelės temperamentas, nei paprasta, bet efektinga Mariaus Jacobskio scenografija su stebuklinga spinta, iš kurios pasirodo ir kurioje prakyta personažai, nei raganaitės burtai.

Tarkime, nesenai Evaldo Jaro pastatyame spektaklyje „Mama katinas“ – irgi, beje, išskirtinai vyriškame – taip pat daug kas pastatytą ant aktorių temperamento, samojo ir charizmos kortos. Tačiau Vilniaus mažojo teatro aktoriai, kad ir nūtrūktgalviškai improvizuodami, regis, né akimirkai nepameta spektaklio idėjos – kam ir apie ką visa tai. Be to, yra ne tik be galio šmaikštūs, ironiški, bet ir jautrūs. Būtent minčies išgrynimimo ir jautrumo, mano manymu, labiausiai ir pristigo jau-nimiečių „Raganiukėi“.

Galvoju, kodėl nublanksta svarbiausia „Raganiukės“ žinia – kad reikia vadovautis savo galva ir klaušyti širdies, išdrįsti būti kitokiam, kad jautumas ir gerumas stipresnis už viso pasaulio raganų burtų knygas. Manyčiau, todėl, kad spektaklyje, be Rasos Marazaitės vaidinamos Raganiukės ir jos ištikimo draugo Jurgio Damaševičiaus varno Abrakso, nėra nė vieno veikėjo, kuris keltų gailestį ir empatiją. Vai-kai, kuriems beširdis miško šeimininkas uždraudė grybauti arba kurių roges nukniaukia zuikiai (?!), senukas (?!), pardavinėjantis popie-

rines gėles, kad jo mama pamaitintu šeimą (!!), – visi tie, kuriems iš jautrios ir geros širdies padeda Raganiukę, Jaro spektaklyje parodyti kaip tikriausiai idiotai. Galbūt tokius vaidinti smagiau aktoriams, tačiau vaikus jie tikrai trikdo – kaip tokie akivaizdžiai užuojaautos neverti padarai gali sujaudinti Raganiukę ir pastūmėti ją daryti gerus darbus?

Todėl kiek netikėtai Jaunimo teatro „Raganiukę“ tampa gražiai ir suprantama suvaidinta istorija apie tikrą draugystę – Raganiukės ir varno Abrakso. Spektaklio pradžioje Abrakas moko Raganiukę skraidyti ant šluotos, o pabaigoje, jų draugystei atlakius nemenkus išbandymus, jau Raganiukė padeda varnui pakilti.

Kuo jau kuo, o jautrumo stoka neapkalinti Mažojo teatro „Dostojevskio vaikams“ kūrėjų komandos. Bet tai – ne vienintelis spektaklio pri-volumas. Jautrus, gailus, bet ne sentimentalus darbas akivaizdžiai išskiria iš lietuvių spektaklių vaikams konteksto. Išskiria daug kuo – tema, intonacija, raiškos priemonėmis.

„Dostojevskio vaikams“ veiksmas vyksta prie ir ant didelio apskrito stalo, ant kurio stovi miniatiūrinio miestuko su cerkve maketas, ir už permato mos širms (scenografijos autorai – Paulius Ignatavičius ir Mantvydas Mieliauskas). Visa tai žiūrovai stebi iš labai arti – sėdėdami scenoje. Prasidėjus spektakliui, uždanga iki pusės nu-leidžiama – tai dar labiau sustipri-na buvimo šiapus jausmą.

Paulius Ignatavičius parinko įvairių Fiodoro Dostojevskio romanų epizodus, kur veikia vaikai, ir sudėliojo iš jų neįmantrią, bet gana nuosekliai dramaturgiją. Vaikams prirei-

Agnė Šataitė, Tadas Gryn, Virginija Kuklytė spektaklyje „Dostojevskis vaikams“

I. GELŪNO NUOTR.

kia laiko susigaudyti, kad atskiruose epizoduose veikia nebe tie patys veikėjai (galbūt jiems galėtų šiek tiek padėti „pasakotojas“), tačiau vienas epizodas keičia kitą sklandžiai, pagrįstai. Ir aktoriai – Agnė Šataitė, Virginija Kuklytė ir Tadas Gryn, – lengvai bei miežtriškai, keisdami tik šukuošeną ar kostiumo detalę, čia pat, žiūrovų akivaizdoje, iškūnija į vis kitus personažus.

Viskas šiame kameriniame spektaklyje atvirai sąlygiška ir kartu – jaudinamai tikra. Galima tik stebėtis, kaip spektaklio kūrėjams pavyko taip lengvai ir net žaismingai pasakoti apie neįtiketinai sunkų ir liūdną aną laiką vaikų gyvenimą. Nors nelaimių, skriaudų ir pažeminių Dostojevskio kūriniuose – nors vežimų vežk, spektaklyje apie tai kalbama santūriai ir paprastai. Be to, nusiminimą ir sielvartą čia pat keičia džiugesys, nuostaba. Ar-timo netektimi, liga ar net mirtimi vaikai negaždinami, specialiai negraudinami, jie raginami užjausti, klausti, kodėl tai nutiko. Tam labai

padeda aktorių atrasta vaidybos maniera – neinfantili ir neteatrališka. Retskykais trikdo viena – aktoriai yra labai arti žiūrovų. Kodėl jiems kartais tiesiog neįtraukus jų į veiksma? Galbūt tai dar labiau padėtų priartinti nutolusi XIX amžiaus pasauli?

Daugumą spektaklio epizodų lydi klasikinė muzika. Ji, be abejonių, padeda vaikui sukurti nekas-dienės patirties išpūdį, bet turėčiau abejonių dėl pačioje pabaigoje nu-griaudinčio Čaikovskio Pirmojo koncerto. Emociniu ir viso spektaklio intonacijos požiūriu jis skamba neadekvaciai. Apskritai spektaklyje pasigedau finalo – ta-rytum režisierius būtų padėjęs taš-ką viduryje sakini...

Po „Dostojevskio vaikams“ – jau antros ši sezoną Mažojo teatro premjeros vaikams – peršasi eteriška mintis. Būtent spektakliais vaikams šiam teatrui pavyksta pa-laikyti ir tėstį, kad ir savaip, Rimo Tumino teatro viziją. Kita vertus – kodėl gi ne?

ATKELTA IŠ 4 PSL.

mentai išpūdžio nesugadino, – juk jau matėme, kad šokėjai valdo kūną, ir vis dar nežinojome, kad jie kažko negali.

Ilgiausią kūrinį festivalyje parodė lenkai – beveik valandą trukusį žymaus choreografo Jaceko Łumińskio spektaklį „Iš visos širdies tave myliu, Magdalena“. Tai – šio menininko vadovaujamo Lenkijos nacionalinės Ludwiko Solskio dramos mokyklos šokio kurso studentų baigiamasis darbas. Tuščioje sceneje be kulisų matėme išvamzdžių surinktus pastolius ir dešimt šokėjų – penkias merginas ir penkis vaikinus, vilkinčius ryškias, tarpusavy nederančiais dražužiai (tik porū kostiumų raštas ar spalvos sutapo). Kostiumų stilius – keistas, lyg būtų keista ir žmogaus tapatybė. „Žmonės bijo savęs ir savo pačių realybės <...>. Jei tau gėda dėl savo jausmų ir jei bandai juos paslėpti, vadinas, tu leidi visuomenės požiūriui sunaikinti tavo realy-

„Iš visos širdies tave myliu, Magdalena“

bė“, – programėlėje aiškinama spektaklio problematika.

Łumińskiškio choreografija apėmė ir paprastą fizinį judesį, ir akrobatiskus elementus, bet labiausiai susitelktą išokį. Visą spektaklį atlikėjai pulsavo vidine energija. Kartais klydo ar vėlavo, bet tai neatrodė svarbu, nes buvo siekiama ne dailius judesio, o vidinės ekspresijos. Kaip ir latviai, lenkų šokėjai visą spektaklio laiką buvo scenoje. Rūtos

pabaigoje atlikėjai pakartojo vieną iš pirmųjų kūrinio kompozicijų ir su ta pačia jėga. Lenkų studentams pavyko pasiekti tikslą – energija neat-slūgo.

Trečiąjį „Shock Academia“ die-ną pristatyta Rūtos Butkus premjera „naujosios N pasaka“ – šokėjos Justinos Miškauskaitės baigiamasis darbas. Kiek ilgiau nei pusvalandį studentė scenoje buvo visiškai vie-na. Išlaikyti publikos dėmesį jai padėjo ant žydro triko vilkimas ties juosmeniu kluostuotas švarkelis (keista forma – svarbiausia kostiu-mo savybė), lyg plaukai nuo galvos į viena palubės tašką nusidriekusios geltonos juosteles, blizgantys batai ir eukrus. Atrodo, kad šokėja Butkus panaudojo kaip kūną, padėjusį suteikioti formą žydrajam kostiumui ir atgaivinti geltonąsius juosteles. Sakyčiau, kad didžiausią spektaklio išpūdį kūrė ryškios spalvos ir keis-tos formos.

Antrąjį festivalio vakarą, be stam-besių kompozicijų, buvo parodytos ir penkios miniatiūros. Rūtos

Lelytės „Struktūra, arba Kitas paukštis“ bei Godos Laurinavičiūtės „Valsas prie upės“ tapo dar vienu išbandymu Airos Naginevičiūtės kurso studentėms. Antrojoje miniatiūroje prie jų prisijungė keturi vai-dybos studentai. Abu kūriniai atro-dė įdomesni kaip šokėjų egzaminai, o ne savarankiški spektakliai: kar-tojosi kai kurie „Druskos“ judešiai, formos, atlikimo plastika. Panašu, kad savo mokytojų užduotis labiausiai pavyko išykdyti Sigito Juraškai-tei ir Agnietei Lisičkinai.

Gana paprastas, bet įdomus ir išbaigtas buvo Klaipėdos universite-te studijuojančios Aušros Krasauskaitės darbas „Pamečiau tave“. Spektaklio Ego įkūnijo pati choreografiė, o pasyvoką Kitą – Darius Berulius. Skambant švelniai Arvo Pärti muzikai, Krasauskaitė subiektyviai bei poetiškai kalbėjo apie santykius su kitu žmogumi – kaip jis atranda, susipažsta, išbando, galiausiai pa-miršta. Sceninę raiską choreografė grindžia dviejų atlikėjų veiksmais, ir nors Berulio judesio scenoje nė-

ra auga, jo buvimas bei partnerystė – svarbių bei įdomių.

Ta pati vakarą buvo parodyti ir LMTA choreografiją studijuojančių Juditos Grabauskienės bei Auksės Mikalajūnaitės kūriniai. Tarp mažo formato darbų reikėtų paminėti ne-profesionalių atlikėjų programe „Shock off“ parodytas Agnės Ramanauskaitės „7 minutes“, jos išsi-skrydė savo dinamika. Atrodo, kad šiai choreografei spektaklis – tai atlikėjų ir publikos kartu gerai pra-liestas laikas.

Visus „Shock Academia“ vakarus, žiurėdama į pustušę Menų spausdintuvės Juodają salę, galvojau, kam tokis festivalis galėtų būti įdomus. Žinoma, jis reikalingas. Ir vis dėlto, gal galėtų būti... geresnis? Bent jau tokis, kad į renginius norėtų citi patys studentai. Kad ne tik parodytų ego, bet ir pažintų kitą. Ne tik pasirodyti scenoje, bet pažiūrėti ir kitų darbus, pasidomėtų, kaip gyvena jū būsimi kolegos ir konkurentai gretimuose miestuose, gretimose šalyse, pasikalbėtų su jais, gal net pašoktų.

Paslapties žiūrėjimai

ATKELTA IŠ 1 PSL.

mas, paprastas perfotografavimas. Tai techninis formos eksperimentas, salygiškai naujo žiūros modelio, vaizdo matricos išradimas. Apropriacijos fizika šiuo atveju bent man nėra visiškai aiški (stiklainio su vandeniu dugnas fotografuotas iš vienos ar iš išorės?). Ką tai duoda? Vandens pripildyti dvigubi lėšiai naudoti stebuklingojo žibinto aparatuse, jie paryškindavo skaidrių projekcijos vaizdą. Vanduo kažkaip sustiprina žiūrėjimo geismą, ir matyt ryškiai – tai nereiškia matyt aiškiai. Laisvydės darbuose vanduo ir jo nulemta barokiška šviesokaita neleidžia vaizdų nuosekliai studijuoti, skaityti – jie tarsi vis išslysta iš akinių ir kartu jas užlecia. Kažkas paňaus, kaip žiūrėti į šviesą pro pilną taure. Būtent pro pilną. Man atrodo, kad menininkė ypač nemégsta tuščumus, jos parodose visuomet koks pilna lig kraštų. Šikart matome masę moterų veidų ir vaginų, pakartotinai nufotografuotų pro vandenį ir stiklą. Reljefinis ratas indo dugne (reikalingas tam, kad indas neslystu, tvirtai stovėtų), gausiai dauginamas, tampa didesnio ornamento elementu. Taip sugrįžtama prie paprasto dekoratyvumo.

A. N.: Iš tiesų – parodos erdvė gražiai „išdekoruota“ barokiškais ratilais (puikus kuratoriškasis Laimos Kreivytės darbas). Bet dar norėčiau papildyti stiklo reikšmę kolekciją. Vaikystės sekretų stiklas ne tik būdavo tiršta paslapties terpė, bet ir sielenė, skirianti mane nuo ten uždaryto objekto. Mane užburdavo lytos sutrikimas: matai švelnū žiedlapė, šiurkštaką saldainio popierėlį, glėžnų varpučio lapą, bet pirštu jauti

tik šaltą slidų paviršių, visas tas medžiagą suliejantį į vieną, jas palaidojantį ir nutolinančią. Kažkuo panaušas pačios fotografijos poveikis – ji irgi visą tikrovę įvairovę tarsi pridengia vaizdo stiklui. Ir, žinoma, palaidoja. Apie tai labai įtaigiai paraše Roland'as Barthes'as. Viskas taip arti ir taip tikra, bet kartu netikra ir nutolę, nepasiekiamą. Kai Laisvydė prislegia fotografija stiklui, ji nutolina dvigubai. Taip padidinamas ir laiko atstumas – laiko, prabėgusio nuo tada, kai moterų „palaidojo“ Laisvydės pasisavinto albumo kūrėjas. Bet man svarbiau tai, kad šitaip įmedžiaginiamas atstumas – stiklas tampa akies obuoliu ir aš jau galu įsivaizduoti, kad matau ne fotografijas, o tai, kas atsiispindėjo akies stiklaineje, daug pažvelgimų į moterų. Žiūriu į patį žvilgsnį, padaugintą ir žvelgiantį į mane nuo visu sienu.

E. G.: Šalčiūtės sumanymas iš esmės išsitenka modernios mizoginiškos ikonografijos paradigmje. Pasakymo prasmę galima apversti, bet sakymas išlieka nepajudinamas it stiklainis su vandeniu. Kas išnyra iš atminties, stebint nuogalių kūnų vaizdus pro vandenį? Nuogalės vandenye, kurios netruksta dailėje. Biblinės mauduolės Betsabė ir Zuzana, tapusios plėšraus vyru žvilgsniu taikiniai. Kokia reikšmė čia turėjo vanduo? Arba nickieno nepasigesta skenduolė Ofelija, šiurpi upelės puošmena. Eglė Rakauskaitė taukuose. Taip pat – nuotraukos ryškalųjų vonelese.

A. N.: O taip, fotografija ir vanduo! Kalbėjau apie stiklą, bet minytys kažkaip automatiškai stiklas virsta vandeniu – ta pati faktūra,

ypač kai stiklas nufotografuojamas. Čia prisiminiau vieną nereikšminę nutikimą. Kai sniegas nenutirpssta pusę metų, imi jį iš keršto tyrinėti. Taigi stovinuoju aš ant vieno apsnigto kalnuko ir iš naturėjimo ką veikti spardau sniegą bato galu. Ir atrandu sekretą – pašildžius saulei, anksčesnis sniegas naktį virtos ledu, o po juo – susirietęs pernykštis lapas, mėlyna lego kaladėlė ir šuns kakutis. Sekrete viskas gražu. Ir akto fotografijai vanduo reikalingas kaip tik todėl – jis apibendrina, paslepia kūno nelygumus, kur reikia, pabligina, padailina. O pavyzdžiu, viską romantiskai idealizavę piktoralistai į moterų visada žvelgdavo pro rūką, tarsi pro ašaras. Kažin ar fotografija būtų apaugusi tokia daugybė paslapčių ir mitų, jei ji būtų buvusi iškart skaitmeninė, tokia akivaizdi, savaiame suprantama, „pati tikrovė“, o ne tikrovė, pries tai išsimaudžiusi bent dviene vonelese? Tarsi gimusiai kaip Venera. Transformuota. Tampanči. Atrodo, vanduo sulieja giminamą su geismu.

E. G.: Siurrealistai, pjaustydamai ir deformuodami moteriškos lyties lėles ir manekenus, mokėjo geidžiamą dalyką paversti grēsmingu. XX a. 7–8 dešimtmecio menininkės feministės susižalojo ir apsinuogino, kad moters kūnų padarytų atstumiant. Klasikos nuogalė avangardo mene tapo siaubą bei šleikštulį keliančiu objektu ir kartu (o varge!) buvo savoje geismo subjektas. Šalčiūtės rastos supjaustytos pin up gražuolės – atstumiamai gražios. Fetišistinės destrukcijos efektas čia lyg ir priešingas nei vyru kūryboje?

A. N.: Gal todėl, kad Šalčiūtė ne

Ekspozicijos fragmentas

pjausto, bet žvilgčioja. Kaip vyriškis – pro rakto skylutę, tas „peeping Tom“, apie kurį raše Laura Mulvey. Bet nepasiliela to matymo malonumu sau – ji išdidina, išviešina. Man visada atrodė įtartinas feministinio diskursu susirūpinimas tuo, kad moterų lyties organai yra nematomai. Žinoma, kad dėl to moteris atrodė kažko esminio stokojanti, nepilna ir patogi kaip geismo objektas. Kažkada tai reikėjo paneigt. Bet ar tebereikia dabar? Šalčiūtės parodoje moterų veidų ir lyties organų vaizdo sugretinimas mane suintrigavo kitu požiūriu. Iš už objektyvo stiklo į mane žvelgia aiškiai kita istorinio laiko veidai – pagal konkretų skonių pagamintos kaukės. Ir belaikė viena akė moters lyties. Matymo sukultūrintos kūno dalys ir nesukultūrintos – gryna „gamta-savaimė“. Vaikščiodama po parodą jaučiausi taip, lyg kažkas slapta kamera (ar veidrodžiais) gaudytu mano žvilgsnį. Nesvarbu, kad nesu vyras – vis tiek į vieną kūnų dalį žvilgsnis legalus, į kitą – ne. Tai tiksliai apibrėžia žvilgsnio laikas – tarsi tikėtumeis, kad užsîsietęs žvilgsnis į veidus užmaskuos trumpučius žvilgtelėjimus apačion. Nors Laisvydė kalbėjo apie grožį, aš negalėjau išsiausti į saugią estetinio objekto kontempliacijos būseną. Patyriau

tramdymą bekūniu žvilgsniu.

E. G.: Iš pradžių moters kūnų parodo vyras (taip, kaip jam gražu ir jaudina), po to jo vaizdus perdirba feministinių aspiracijų turinti moteris. Galiausiai nežinia, kas kritikuoja, o kas pataikauja, kas nepadroru, o kas nekalta. Veidai įtartini, vaginos – netobulos, pažeidžiamos, pernelg nuogos („Pradžios“ autorių jos turbūt šokiruotų). Klaustingi žvilgsniai iš po tirštai dažytų blakstienų ir bejagiškai žvelgiantys vaginų plysių. Kai vaizdavimo politika pasidaro nebeaiški, belieka kontemplituoti estetiškai. Pornografinę Battaille'o „Akkies istoriją“ įmanoma perskaityti ir estetiškai, bent jau iš antro karto. O Šalčiūtės parodoje galima grožėti šlapimo spalvos šviesoje pardintais stiklainio ornamentais arba pasitiki Medūzos žvilgsnį, besiskverbiantį pro skaidrius jūros medžių drebucius ar žmonių kūnų sekretus.

A. N.: Paroda kaip sonata dviejų lyčių žvilgsniams, bet kai abi lyties – tu. Kreiva susiliejimo (iš meilės?) ekstazė.

Paroda veikia iki balandžio 28 d.

KKKC parodų rūmai

(Didžioji Vandens g. 2, Klaipėda)

Dirba trečiadieniais–sekmadieniais 11–19 val.

Skulptūros kaip laiko ženklai

Profesorius Leono Žuklio 90-mečiui

Neringa Markauskaitė

Šiaisiai metais minime Vilniaus dailės akademijos pedagoogo, skulptoriaus profesoriaus Leono Žuklio 90-metį. Šia proga surengtos dvi jo kūrybos parodos. Pirmoji veikia L. Žuklio gimtinėje, Rokiškio krašto muziejuje, kita atidaryta Vilniuje, Lietuvos nacionaliniame muziejuje, Naujajame arsenale (Arsenalo g. 1).

Leono Žuklio kūryba apima dekoratyvinę, memorialinę, portretinę skulptūrą, taip pat sakralinės dailės kūrinius. Šią įvairią kūrėjo meninę raišką liudija meno gerbėjams gerai žinomas jo skulptūros „Šeima“ (1982 m., prie Vilniaus sanduokų rūmų), „Motinystė“ (2000 m., prie Vilniaus miesto klinikinės ligoninės, bendraautoris – Gediminas Žuklys), kompozicija „Arka“, sukurta Rokiškio miesto 500 metų jubiliejui paminėti (bendraautoris – G. Žuklys), memorialiniai paminckliai: kompozitorui Juozui Nauja-

liui (1994 m.) Raudondvaryje ir vyskupui Motiejui Valančiui (2005 m.) Kaune, Rotušės aikštėje.

L. Žuklys gimė 1923 m. kovo 19 d. Degučių kaime, Obelių valsčiuje, Rokiškio apskrityje, ūkininko šeimoje, augo kartu su keturiais broliais. Su vyresniaisiais Vladu Žukliu (1917–2013 m.) ir Albertu Žukliu (1919–1948 m.) ji sieja skulptoriaus dalia. L. Žuklio kūrybą tyrinėję Romualdas Alekna pastebi brolių kūrybos bendrystę. Dar nestudijavę dailės, 4-ojo dešimtmecio pabaigoje jie kūrė tautiniu simboliu busiūnų paminklo „Laisvė“, taip pat įvairių karžygų, kanklininkų statulėles – tokius užsakymus anuomet teikdavo Kauno kooperatyvas „Marginai“. Pomėgi drožti iš medžio sūnūs paveldėjo iš tévo Prano Žuklio. Žiemomis, šiek tiek laisvesniu nuo ūkio drabų laiku, jis dar kurdavo skulptūrėles, meistraudavo. Albertas pirmasis iš Žuklių pradėjo mokyti dailės. Profesorius Le-

Leonas Žuklys. „Motinystė“. 2000 m.
Šalia stovi mecenatas gydytojas Rimvydas Sidrys

onas Žuklys yra pasakojęs, kad jo vyresnysis brolis nusiuntė Lietuvos prezidentui Antanui Smetonai laišką (ir kelis drožinius) prašydamas stipendijos studijoms. Ši jam buvo paskirta, tad ir kitiems broliams at-

sivėrė keliai į dailės mokslus.

Skulptūros L. Žuklys mokėsi Kauno taikomosios ir dekoratyvinės dailės institute, studijas baigė 1949 metais. Antrojo pasaulinio karo metais studijavusius dailininkus išugdė, tvirtą piešimo pagrindą suteikė busvios Kauno meno mokyklos dėstytojai ir auklėtiniai. L. Žukliui piešimą dėstė Juozas Zikaras, Jonas Šileika, Leonardas Kazokas, Juozas Kėdainis, Vytautas Banys. Iš J. Žuklyto pamokų būsimam skulptoriui įsiminė dėstytojo akcentuota tikslaus piešinio svarba. Skulptūros jis mokėsi iš Vytauto Kāsubos, Viktoro Palio, o trejus paskutinius metus šią discipliną dėstė regimos itakos L. Žuklio kūrybai turėjęs Juozas Mikėnas.

Pirmuosius sakralinės dailės kūrinius L. Žuklys sukūrė būdamas pirmojo kurso studentas, 1943 m. vokiečių okupacinei valdžiai uždarui Kauno taikomosios ir dekoratyvinės dailės institutą: po medinę

Kristaus skulptūrą jis išskobė Anavilių ir Antazavės bažnyčioms. Iš vėlesnių sakralinės tematikos skulptūrų minėtinios Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčiai sukurta Nukryžiuotojo skulptūra (1995 m.) ir horelijinės kompozicijos: „Paskutinė vakarienė“ (1994 m.), „Prakartėlė“ (2001 m.) bei dviem angelų figūroms.

Dėstyti piešimą L. Žuklys pradėjo paskutiniais studijų metais tame pačiame Kauno taikomosios ir dekoratyvinės dailės institute, taip pat – Kauno vidurinėje dailės mokykloje (dabar Kauno dailės gimnazija). Čia jis perėmė piešimo pamokas, mirus broliui Albertui. Kauno institutui susijungus su Vilniaus valstybiniu dailės institutu ir tapus Lietuvos valstybiniu dailės institutu (dabar Vilniaus dailės akademija), šio vadovybės sprendimu L. Žuklys 1951 m. paskirtas dėstytojauti į Vilnių. Jis dėstė piešimą skulptoriams, grafikams, tapy-

Aktyvus pavasaris

Baltijos šalių šiuolaikinės keramikos paroda Kaune, Keramikos muziejuje

Lijana Šatavičiūtė

Kauniečiai keramikai Živilė Barzdžiauskaitė-Bergins ir Juris Berginis savo organizacinių darbų matuoja pavasariais. Būtent kiekvienu pavasarių ši pora į bendrą parodą Kaune, Keramikos muziejuje, suburia Baltijos šalių keramikus. „Kauno pavasarių“ istorija prasidėjo 2007 m. siekiu atgaivinti nunykusias specializuotas keramikos ekspozicijas. Tuomet surengta Lietuvos keramikos paroda, po kelerių metų ji išaugo į tarpautinę renginį, į kurį kasmet susirenka Baltijos šalių (svečių teisėmis – ir kaimyninių regionų) keramikai. Šiais metais Kaune eksponuojama daugiau nei 80-ies lietuvių, latvių, estų, lenkų autorų kūriniai.

Didžiausiai dalyvius daži paprastai sudaro lietuviai ir latviai, kadangi parodos kuratorius J. Berginis akcentuoja baltų keramikos tradiciją ir jos transformacijas šiuolaikinėje kultūroje. Paroda leidžia įvertinti lietuvių menines tendencijas bendrame Baltijos šalių keramikos kontekste, kalbėti apie mąstymo skirtumus ir panašumus.

Šiame paroda pažėrė brandžių atradimų ir paliko bene ryškiausio „pavasario“ per visą šių renginių istoriją išpūdį. Kalbėti apie vyraujančias stilistines tendencijas, kaip visada, būtų keblu, greičiau galima ižvelgti tam tikrus vienjančius kūrybos siekius ir individualų jų pateikimą. Bendriausi parodos išpūdžiai būtų menininkų dėmesys egzistencinėms ir bendražmogiškoms problemoms.

Žvilgsnį traukė visuomeniniu aktualumu išskiriantys darbai. Politinę kasdienybę smagiai apibendrino Didžiojoje Britanijoje gyvenantį Daiva Kojelytė-Marlow. Ant pastiestos Lietuvos trispalvės šuoliuo-

Rytas Jakimavičius,
„Paminklosauga“. 2012 m.

jantis baltais žirgelis, nešantis nugaroje įtaisyta iš lego sunarstyta Rusijos vėliavą, – politinių realijų atspindys („Trojos arklys arba Rytų metodai Lietuvoje“).

Nemažai socialinės tematikos darbų tik patvirtino, kad dailininkai neabejingo Lietuvą slegiamomos problemoms. Ekspresyvios stilistikos Andrius Janulačio žmonės ant priedestalo („Postai“) įtaigiai perteikia agresyvią jėgą, kurią patiria dori piliečiai, susidūrę su valdininkija ir galios struktūroms atstovaujančiais asmenimis. O Lauros Skarinos nuolankiai prie paminklo palinkuosiems žvėrių žmogiams jų garbinamas asmuo blogų jausmų nekelia („Laimingos mintys“). Ryto Jakimavičiaus paminklosaugos alegorija iškalbingai iliustruoja šio darinio spindesi ir skurdą – nežemiškai baltą užsisivajojusių karalienę „paminklosauga“ saugo šalia tupintis avis.

Kultūrinio tapatumo paiešku ir etimologinių kelionių įkvėpta intelektualių parodos kuratoriaus J. Ber-

ginio kompozicija „Karvės burna – Gangos pradžia“ liudija žvilgsnių balto kalbos šaknis. Latvių kalbos žodžiai išrašyti didžiulė porcelianinė karvės galva, iš kurios nasrų trykšta vanduo, simbolizuoja Gangos ištakas – Himalajuose stūksančią olą Gromukhą, kurios pavadinimas sanskrito kalba neabejotinais gimininingas latviu *govs mutē* (latv. „karvės burna“). Ironiškai menininko misiją miniatiūra „Menas susitinka realybė“ atskleidė Domilė Ragauskaitė – sukomponavusi porcelianinę ir tikrą musę. Ne gali abejingai praeiti pro iškilią Ivo Folkmanio skulptūrinę plastiką, kaip ir pro visišką jos priešingybę – tarsi iš pasakų atkeliausius literatūrinius Jolantos Mašidlauskienės („Mažoji“) ir Gražinos Petronytės-Visockienės („Vilkas ir lapė“) personažus.

Vis dėlto parodoje daugiausia yra asmeninę patirtį ir egzistencinės problemas atspindinčių kūrinį – skirtinges plastikos ir meninių prieconių. Keramikai vis rečiau pasitelkia iprastus archetipinius rimtį, laiko tékmę ir išsivajojimą įkūnijančius simbolius. Išvydęs Kristinos Paulauskaitės daugiaukštę fantasmagorišką kompoziciją „Pasiklydės sapnas“, persmelktą trapumo ir pažidžiamumo nuotaiką, išsitikini, kad keramikos galimybės perteikti transcendentinius potyrus – neišsemiamos. Paradoksaliai sugretinimais įtampą kuria Sigitas Lukošiūnienė („Kaukė“), Rasa Balčiūtė („Undinėlė“), Mindaugas Pridotkas („Ama-las“), Ilona Solianika („Vaikas 4“).

Apie bégantį laiką linksmai ir saviironiškai kalba Ž. Barzdžiauskaitė-Bergins jautria skulptūrine kompozicija „Motus rotarum – judėjimas ratu“. Dramatiška įtampa dvelkia Konstancijos Dzimidavičienės „Ta-

Domilė Ragauskaitė, „Menas susitinka realybė“. 2013 m. J. BERGINIO NUOTRAUKOS

lismanas“, tragikomiškos nuotaikomis – Aldonos Jonuškaitės-Šaltenienės, Martyno Masilio kompozicijos. Daiktus kaip asmenybės esaties ir vienės būsenos liudytojus pasitelkia Audronė Vaškevičiūtė, Gvidas Raudonius, Giedrė Bardžiauskė, Daina Vanagaitė-Belžakienė, Remigijus Sederavičius, Mare Vichman.

Klausimą „kaip tai padaryta?“ kelia nemažai parodos eksponatų: pradedant Algimanto Patamsio indu, kurio paviršius išrašytas kristalinės glazūros ornamentais, Rasos Justaitės-Gecevičienės nėriniuota lėkštę, subtiliai elegantiška Rūtos Šipalytės vasele „Tirpstantis sniegas“, tikroviška Rūtos Bartkevičiūtės „rankdarbių“ dėžute, Kristinos Alšauskienės skryne, baigiant keramikos priemonėmis pasiektais neįtikėtinais rezultatais – rūdžių efektu (Valdo Kurkliečio „Baltijos virusas“), porceliano peršviečiamumu (Aušra Kirkutytė-Kučinskienė, Ramutė Juršienė). Keraminės plastikos gyvybingumas juntamas Sauliaus Jankausko, Mairotos Folkmanės, Gražinos Švažienės darbuose.

Kiekviename „pavasaryje“ pagerbiama gamta, atgimimas, čia vi-

suomet gausu gerą nuotaiką skeležiančių kūrinių. Šikart tai – Nerutės Čiušienės „Voveraitė“, Egles Einikytės-Narkevičienės „Saulutė“, Valdo Pukevičiaus „Vienna laiminga istorija“, Karlio Knopkeno „Švarūs namai“. Čia gausu pavasario žiedų (Džiuljeta Raudonienė, Normantė Naruševičienė) ir gėlėmis pražydusių daiktų (Irena Šliuželienė, Edita Jakubonytė), nebanalių gamtinių inspiracijų (Danutė Jazgevičiūtė, Milena Piršteličienė, Marius Ramonaitis, Zofia Kosiorek) ar siaip nuotaikiungų kūrinį (Dalia Ivanauskaitė, Valentinas Petžko). Suaktyvėjusių gyvūnų ryškiausiai atspindi milžiniška Ričardo Lukoševičiaus musė ir Agnės Šemberaitės santykius beišaikinantys kiemo katinais.

Nors „pavasariai“ neturi konkretios idėjos, keramikams tai netrukdo pristatyti konceptualius ir išradinės kūrinius. Atitolę nuo buitinio smulkmeniškumo, menininkai demonstruoja amato išmanyą ir tikėjimą savo profesiniu pašaukimui.

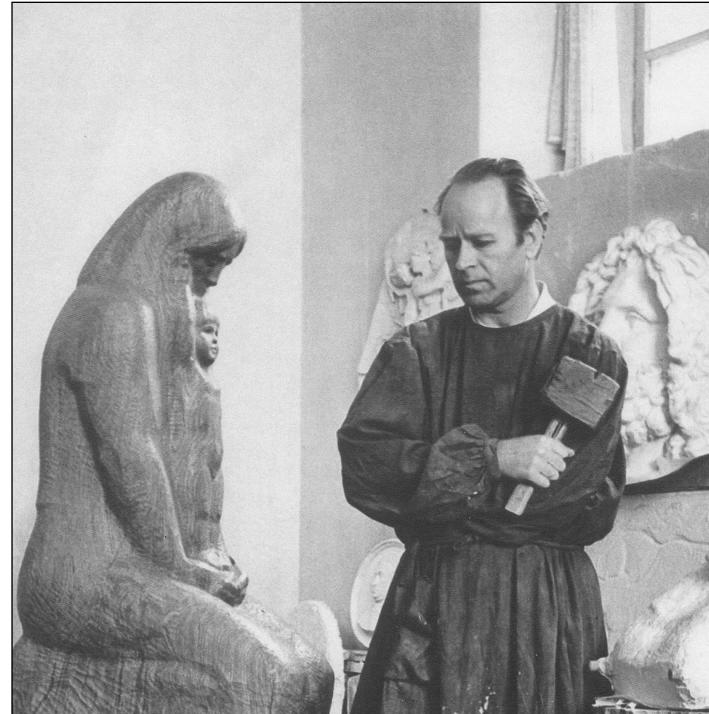
Paroda veikia iki balandžio 30 d.
Keramikos muziejas (Rotušės a. 15, Kaunas)
Dirba antradieniais-sekmadieniais 11–17 val.

ATKELTA IŠ 6 PSL.

tojams, kitų specialybų studentams, 1985–1990 m. vadovavo Piešimo katedrai. Su profesoriaus pedagogine veikla supažindina Lietuvos nacionalinio muziejaus parodoje eksponuojami buvusių studentų piešiniai (jie saugomi Vilniaus dailės akademijoje), fotografijos.

L. Žuklio dekoratyvinės skulptūros vaizduoja šeimą ir motinystę, meilę ir pasiaukojimą iprasminančias idėjas, neatsiejamą motinos ir kūdikio ryšį. Skulptorius stengési nenuolti nuo realistinio žmogaus vaizdavimo. Nors memorialiniam paminklui monumentalū ir apibendrinta forma yra tarsi kanonas, dekoratyvinei skulptūrai tai nėra svarbiausia. L. Žuklio kūryboje apibendrinta forma išskiria iš marmuro išskalta skulptūra „Šeima“ (1979 m.); pagal šią kompoziciją iš granito buvo sukurta skulptūra prie Vilniaus sanduokų rūmų. Vėlesni kūrinių panašia menine raiška nepasižymi.

L. Žuklio portretinė kūryba apima jo amžininkų, taip pat iškilų istorinių asmenybų – lietuvių rašyto-

Leonas Žuklys dirbtuvėje, prie skulptūros „Motina“. 1973 m.

jų, dvasininkų, dailininkų ir muzikų, gydytojų, mokslininkų portretus. Skulptoriui svarbiausia perteikti portretuojamo asmens charakterinės gausių bruozus, tai pat vidines būsenas. Lietuvos nacionaliniame mu-

portretai (1957, 1958 m.). Paminėti ir kiti ankstesnių kūrybos laikotarpių sukurti portretai: chirurgo profesoriaus Augustino Pronckaus (1962 m.), dailininkės Irenos Trečiokaitės-Žebenkiėnės (1963 m.), kompozitoriaus Konrado Kavecko (1967 m.). Parodoje eksponuojami ir portretiniai horeljefai bei bareljefai. Šiose kompozicijose dažnai yra pateikiama užuominą į tam tikrą motyvą, kuris gali būti siejamas su portretuojamojo profesija, kūryba ar visuomeninė veikla.

Meniniais sprendimais išskiria geologo ir etnologo profesoriaus Igno Domeikos portretas (1972 m.), taip pat dailininkės profesoressas Justino Vienožinskio (1972 m.) ir profesoriaus Antano Gudaičio (1983 m.), rašytojo kūrigo Juozo Tumo-Vaižganto (1989 m.), poetų Eduardu Miežeitaičio (1988 m.) ir Justino Marcinkevičiaus (1997 m.), kalbininko Zigmo Zinkevičiaus (2002 m.), akių gydytojo profesoriaus Vytauto Jono Sirvydžio (2007 m.), Irenos Jasiniūnaitės (2010 m.) ir paties skulptoriaus portretinė kompozicija („Autoportretas“, 2002 m.).

Leono Žuklio kūrybą pristatantose parodose eksponuojamos skulptūros apima daugiau nei šešis jo kūrybos dešimtmecius ir suteikia meno gerbėjams galimybę pamatyti darbus, saugomus Lietuvos ir užsienio muziejuose, taip pat privačiose kolekcijose, o skulptūriai portretai – bemaž viena iš didžiausių ižymų asmenybų atvaizdų galerijų – yra kultūros ir istorijos ženklai, kurie bus reikšmingi ir mūsų aimiams.

Abi parodos veikia iki balandžio 21 d.

Našlaičiai

Atsisveikinus su Marcelijum Martinaičiu

Liudvikas Jakimavičius

Su gyvu Marcelijum paskutinių sykių pasisveikinau ir atsisveikinau kovo 21 dieną Rašytojų sajungoje, čia jis su savo penkiasdešimtmečių mokinį būreliu dalyvavo Sarbievijaus kiemo rašytojų renginylyje, kur pristatyta nauja poezijos antologija „Mylėjau“. Tuomet viešai atsiprašau poetą, kad sudarimėdamas antologiją pamiršau įdėti jo eilių, nes jis pats tikriausias mūsų kartos poetas. Marcelijus kaip visados smagiai pokštavo, skaitė kartu su savo mokiniais eilėraščius apie nelaiminges meiles. Ir še tau, kaip perkūnas iš giedro dangaus. Nebėr Kukuočio.

Sunku atgauti žadą ir sklandžią dėlioti mintis, kai per mažą distančią, per arti Marcelijus ir per savas. Reikėtų kažkaip apeiti iš kitos pusės, iš tolo. Pamenu, gal tai buvo 1977 metais, o gal ir ne tais. Sausakimša universiteto Aktų salė Čiurilonio gatvėje, minia netilpusių studentų už durų, ant laiptų. Vyksta Vytauto Kernagio ir Marcelijaus Martinaičio benefisas Kukučio tema. Vienas pagroja ir padainuoja, kitas paskaito. Tyro fantastiška rezistencinė nuotaika, nes studentija puikiai supranta Ezopo kalbą, tarytum saulėgražas gliaudo užuominas tarp eilucių, pauzes, nutylėjimus, poetinius apvertimus. Šiaisiai laikais toks renginys neįmanomas. Na būna, kad i poezijos vakarą susirenka koks šimtas pensininkų, kuklus būrelis studenčių filologiją, vienas kitas rašytojukas, ir gana. Kiti laikai, bet Marcelijus, regis, dėl pasikeitusios poeto vietas visuomenėje emo-

cijų ir skaudėjimo stengesi nerodytis. Jis savo laiksenai, poetinei bei visuomeninei raiškai buvo susikūręs labai autentišką, ironišką, groteskišką, su gera doze absurdo trečiojo brolio nišą. Ta išmintingą vaidmenį jis susikonstravo iš pasakojamosios tautosakos, iki galu buvo i ji išsijautęs ir nuoseklus, nes tas vaidmuo jam pritiko prie veido, nebuvu kaukė, apsimetinėjimas ar imitacija.

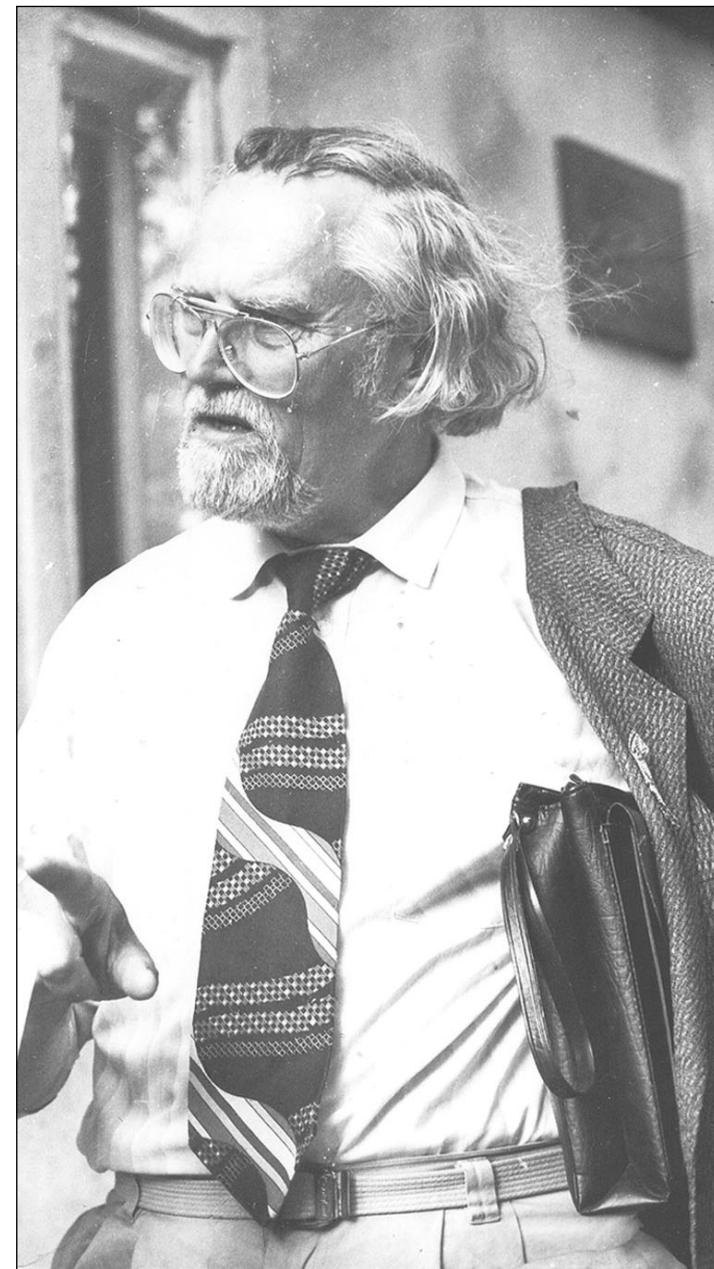
Gal 1986 metais, o gal ir anksciau (tiksliai nebeprisimenu), Vilniaus miesto klerkai sumanė nugriauti tą gražų trapezinį namą Tilto g. 6 ir iširengti automobilių stovėjimo aikštelię, mat labai patogi viems atrodė vieta. Griauti atvažiavo ekskavatorius, bet negalėjo pradėti, nes po ekskavatoriaus kaušu atsistojo poetas Marcelijus Martinaitis. Valžiukė sukluso, sužiuro, suskliaudė raukus – „kas čia bus“, émė skambinti instrukciją į Vilniaus vykdomyjų komitetą, o čia sédėjusieji, supratę, kad po kaušu stovi Kukutis, neišdriso griauti ir ekskavatorių atšaukė. Tuomet valdžia rašytojo žodžio ir veiksmo bijojo, o iš tokių reikšmingų smulkmenų émė rastis daugiau drąsos, pasitikėjimo, kad ne viskas beveiltiška, o galu gale išsiūbavo Sajūdįs.

Laiminga buvo diena, kai atėjau į Filologijos fakultetą ir patekau tiekiai į Marcelijaus vadovaujamą literatūrų būrelį, čia tyrojo visai netradicinės pedagogikos dvasia. Mokytojas tarytum nieko nemokė, nesibardavo, neaiškino, kaip reikia rašyti, o tik kartodavo, kad netaptume spausdinimo mašinėlėmis, kad išsiūrėtume į detales, smulkmenas, veidus. Drau-

dė kalbėti „abstraktais“, uždraudė eiléraščiuose vartoti asmeninių įvardžių vietininkus: „tavyje“, „manyje“, „mumyse“. Reikalavo kalbėti savo žodžiais ir saugojo, kad nepakliūtume į kokią nors didelio poeto intonaciją lauką. O jau smagiausia buvo, kai Marcelijus émė tokios gyvosios edukacijos ir pradėjo mus pažindinti su geriausiais Lietuvos poetais. Mes nusipirkdavome vieną kitą butelį raudonojo vyno ir eidavome su Marcelijum į svečius pas Juditą Vaičiūnaitę, Sigitą Gedą, keliaudavome į Druskininkus pas Vytautą Bložę ir Kornelių Plateli, skaitydavome iki išnaktų eilėraščius, aptarinėdavom ir laukdavom nuomonės, ką pasakys apie mūsų eliavimus gyviesi klasikai S. Gedai ar V. Bložė.

Po mūsų „Sietyno“ kartos, Marcelijus literatūrą kalvėje išugdė dar vieną – „Svetimų“ – poetų generaciją: tiek vieni, tiek kiti jautėmės gana saugus literatūrinis pomiciskis, kol stovėjo miškas ir tame buvo didelių medžių. Per pastaruosius dešimt metų, pasitraukus ištisai rašytojų kartai, apima graudus našlaitystés jausmas. Pasitraukus autoritetams: Juditai Vaičiūnaičiui, Juozui Apuciui, Jonui Strielkūnui, Sigitui Gedaii, Justinui Marcinkevičiui, o dabar ir Marcelijui, išsiderina literatūros registrai, sutrupa vertybinių asys, prarandami dvasinaiorientyrai. Ir tai yra jau ne vien literatūrinės, o daug didesnio masto – visos visuomenės netekystės.

Be mokytojų ir autoritetų, be dviasios aristokratų mes esam tikri našlaičiai.

Dž. BARYSAITĖS NUOTR.

Anonsai

Artėja Vilniaus festivalis

Vienas solidžiausių mūsų šalies muzikos renginių – Vilniaus festivalis šiemet organizuojamas jau septynioliktą kartą ir skiriamas Lietuvos pirminkavimui Europos Sąjungos Tarybai. Festivalis vyks birželio 3–20 dienomis.

Šio Lietuvos nacionalinės filharmonijos ir VšĮ „Vilniaus festivaliai“ rengiamo muzikos forumo programoje numatyti aštuoni koncertai, o tiksliau – septyni plius vienas, mat į festivalio programą įtrauktas ir VšĮ „Vilniaus festivaliai“ rengiamas Bobby McFerrino su grupe koncertas, skirtas „Vilniaus festivalių“ ištaigos 10-mečiui!

Festivalių birželio 3 d. atvers pašaulio scenų numylėtinės Violetos Urmanos ir Modesto Pitrėno diriguojamo Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro koncertas Nacionaliniam operos ir baletu teatre. Čia skambėsianti M.K. Čiurlionio Simfoninė poema „Miške“ bei R. Wagnerio ir R. Strausso kūrinių programa šiemet nuvilnis proginiavimas Lietuvos kamerinis orkestras publicių nardinių į Bacho muzikos pasaulį. Programoje „J.S. Bacho muzikos grožis ir gelmė“ skambės šio kompozitoriaus klavyriniai bei smuiko koncertai.

Birželio 5 d. festivalyje sulaiksi-

me balsingu ir charizmatišku svečiu, kurių daivinimas pakeri visus – nuo karalių iki baikerių. Nacionalinės filharmonijos scenoje koncertuos Didžiosios Britanijos pasidžiavimas – vyrų vokalinis sekstetas „The King's Singers“. Programoje „Vakaras su „The King's Singers“ skambės A. Willaerto, O. di Lasso, C. Debusso, C. Krecko, P. Pattersono, kūrinių ir įvairios kompozicijos iš seksteto repertuare sukaupto aukso fondo.

Festivalyje sulaiksiame retai Lietuvos muzikos padangėje pasirodantį pianisto, improvizatoriaus, kompozitoriaus Andriaus Žlabio. Ši kart jis sugrįžta kaip mažslus J.S. Bacho muzikos interpretatorius. Birželio 7 d. Nacionalinės filharmonijos scenoje A. Žlabys ir smuiko sielą gebantys prakalbinti smuikininkas Sergejus Krylovas bei jo vadovaujamas Lietuvos kamerinis orkestras publicių nardinių į Bacho muzikos pasaulį. Programoje „J.S. Bacho muzikos grožis ir gelmė“ skambės šio kompozitoriaus klavyriniai bei smuiko koncertai.

Viena iš festivalio tradicinių rubrikų – rečitalis. Šiemet ši išskirtinė pozicija patikėta pasaulyje garsėjančiai smuikininkai, tarptautinių konkursų laureatei Daliai Kuznecovaičiui. Ji koncertuos su pianistu Petru Geniušu ir galimas dalykas, kad birželio 10 d. Filharmonijoje tapsime šio naujo dueto kūrybinio kelio pradžios liudininkais. Sonatą smuikui ir fortepijonui programą papuoš, pasak P. Geniušo, nuostabus ir retai atliekamas Vlado Jakubėno kūrinių „Melodija – legenda“.

Birželio 13 d. į Vilniaus festivalio programą įsilies VšĮ „Vilniaus festivaliai“ rengiamas vokalisto Bobby McFerrino ir instrumentinės grupės koncertas „Siemens“ arenėje. VšĮ „Vilniaus festivaliai“ pastaruojuose keletą metų rengia išskirtinius ižymų pasaulio atlikėjų koncertus su rubrika „Metų koncertai“. Šiemet kompanijai sukanka 10 metų, tad šiuo koncertu tarsi atveriamą rubriką „Dešimtmečio koncertai“.

Turbūt vargu ar atsirastu žmogus, nežinantis Bobby McFerrino – net jeigu kas nors nėra girdėjęs jo atliekamus džiazo muzikos ar klasikos „perlų“, dainininko hitą „Don't Worry, Be Happy“ neabejotinai bent kartą gynenė yra girdėjė ar dainavę visi. Fenomenalus, magiškas, unikalus – tokiai ir panašiai-

epitetais viso pasaulio muzikos mėgėjai įvardija legendinį muzikantą Bobby McFerriną. Dainininką, pianistą, dirigentą ir kompozitoriaus visi žino pirmiausiai dėl jo unikalių vokalinų savybių. Jis geba neįtikėtinai valdyti vokalą ir juo užburti didžiausias auditorijas, o jam dainuojant galima girdėti įvairiausius instrumentus – nuo kontraboso iki saksofono, trimito, fleitos ar styginų – visus juos McFerrinas savo balsu atlieka tobulai. Prieš keletą metų Lietuvoje Bobby McFerrinas surengė solinį koncertą, kuriame priešais daugiatūkstantinę publiką jis dainavo vienai vieną. Tačiau šiemet birželio 13 dieną Vilniuje Bobby McFerrinas koncertuos su visa savo grupe, tad Lietuvos ir iš kitų šalių atvykstantys klausytojai galės patirti visą šio legendinio muzikanto įvairiapusiskumą bei išvysti išspūdingą, nepamirštamą šou.

Festivalis nuo pat gvyvimo pradžios laikosi tradicijos mineti Lietuvai itin prasminges Gedulą ir Vilnies dieną – birželio 14-ąją. Šiemet šią dieną Nacionaliniam operos ir baletu teatre skambės iškilaius Krzysztofo Pendereckio „Lenkiškasis requiem“. Kūrinių atliks tarptautinė solistų ir kolektivų komanda: sopranas Nomeda Kazlaus, mecosopranas Agnieszka Rehlis, tenoras

Edas Lyonas, basas Liudas Mikalauskas, Kauno valstybinis choras ir Vroclavo simfoninis orkestras bei dirigentas Jacek Kaspzyk.

I festivalių šiemet sugrįžta ne kartą įame vienės ir savo pasirodymais publiką kerėjės alto virtuozas Jurijus Bašmetas. Birželio 16 d. Filharmonijos scenoje 60-ojo jubiliejaus proga ši žymiausia pasaulio altininkų sveikins ir klasikos viražais klausytojus malonins jo įkurtas kamerinius ansamblis „Maskvos solistai“ ir Liublijanos festivalio preidentas, garsus Slovėnijos klarinetininkas Darčko Brlekas. Skambės W. A. Mozartto, C. M. von Weberio, N. Paganini ir P. Čaikovskio kūrinių programa.

Festivalio finalinis akordas bus vasariškai džiazinis. Pirmą kartą Lietuvos viešės vienas geriausiu šiandienos džiazo pianistu Michelis Camilo. Is Dominikos Respublikos kiles muzikas, savo kūryboje jungiantis klasikinį, džiazo ir Lotynų Amerikos muzikos stilius, yra koncertavęs su tokiomis džiazo legendomis, kaip Wyntonas Marsalis, Herbie Hancockas, Arturo Sandvalis, Béla Fleckas ir daugeliu kitų. Birželio 20 d. Nacionalinėje filharmonijoje išgirsime šio atlikėjo su burbtą džiazo ansamblį „Michel Camilo Trio“ iš JAV.

LNF. INF.

Uždarame rate

Nauji filmai: „Teresės nuodėmė“

Živilė Pipinytė

Režisieriaus Claude'o Millero (1942–2012 m.) „*Teresės nuodėmė*“ („Thérèse Desqueyroux“, Prancūzija, 2012 m.) uždarytas pernykštis Kanų kino festivalis. Tai pagarbos duoklė savo filmo premjeros nesulaukusiam režiseriui. Milleras ne vienus metus dirbo garsių režisierių (Marcelio Carné, François Truffaut ir kitų) asistentu, o pats kūrė įvairių žanru filmus. Vienus jie žavėjo čechoviška atmosfera, kitus – ištikimybė tradiciniams stiliui, tręcius – nuosekliai tyrinėjama žmogžukio blogio tema. Milleras dažnai analizavo paauglystę ir į kiną atvedę ne vieną būsimą žvaigždę (pavyzdžiu, Charlotte Gainsbourg). Pas mus jo kūryba menkai žinoma, nors režisierius yra viešėjęs ir Lietuvoje, tiesa, kaip tinkle „Europa Cinemas“ vadovas.

Jau sunkiai sergančio Millero kurta „Teresės nuodėmė“ atspindi tai, kas jam kine buvo svarbiausia. Filme matome sudėtingus moterų charakterius, tiksliai apibréžtą pagrindinės herojės – už turtingo paveldetojo ištakėjusios Teresės – vidinį konfliktą, puikiai atkurtą tarpukario Prancūzijos provincijos atmosferą ir ištikimybė literatūriam pagrindinio moralisto François Mauriacu 1927 m. romanui „Tereza Deskeir“. Milleras atsišakė sekti Mauriacu ir pasakojimą pradėti nuo paskutinių įvykių, jis pasirinko linijinį, chronologiską, sakyčiau, net pernelyg akademiską įvykių dėstytmą, bet jam kaip ir rašytojui buvo svarbu tiksliai suformuluoti klausimą, kas priversti Teresę tapti savo vyrų nuodutoja. Pateikt iji ne kaip kriminalinę mislę, bet priversti žiūrovus ieškoti atsakymo kur kas giliau.

Teresė ištėka už Bernaro Deskei-

ru suprasdama, kad vykdo nerašytą prievolet: turtingu šeimų atžalos turi gausinti tėvų sukrautus turtus. Tai yra tik viena priežastis. Kita, žodžiai ne visai įvardyta, yra noras rasti pusiausvyrą, pabėgti nuo jaunumų sumaištis. Milleras filmą pradeda Teresės pauglystės scenomis, kai ji per vasaros atostogas mėgaujasi geriausios draugės Anos draugija. Ir šiose scenose režisierius akcentuoja jidėmą Teresės žvilgsniu, jos norą suprasti reiškinį esmę, keistą pasmerkumo pojūtį.

Vis labiau apsiniaukiantis žvilgsnis įsimena ir stebint suaugusią Teresę, kurią suvaidino Audrey Tautou. Milleras suteikė aktorei galimybę išsiuaduoti iš stereotipų vaidmenų, kuriančių, manau, ir pačiai Tautou gerokai nusibodus „žavios tipiškos prancūzės“ įvaizdį, ir ji tuo išmintingai pasinaudoja. Neatsitiktinai vestuvių scenoje kažkuri dalyvės suabejoja nuotakos žavumu. Būtent vestuvių scenomis ir prasidėda Teresės istorija, ir ją Tautou meistriškai kuria pabrėždama savo herojės žvilgsnius, gestus, eiseną. Teresė gana greit suprantą, kad santuoka ne suteikė lauktos pusiausvyros. Atvirščiai – provincijos buržua gyvenimo rutina tampa užburtu ratu, ir jis, regis, nuolat traukiasi, palieka vis mažiau vidinės erdvės. Tarsi išpildo anytos būgštavimai, kad būsima marti turi „pernelyg daug idėjų“. Užtenka kad ir automobiliye sėdinčios Teresės žvilgsnio į religinėje procesijoje dalyvaujančią vyra, kad suprastum, kas brėsta šios moters viduje.

Subtiliai Gilles'io Lelouch'e suvaidintas Bernaras Deskeir nėra tokis paprastas, kaip gali atrodyti iš pradžių. Šis savimi patenkintas, sveikata susirūpinęs aistringas medžiotojas bando suprasti ir savo

žmoną nuodutoją. Vieina įsimintiniausiu filmo scenu, kai Teresė ir Bernaras aptarinėja savo argumentus būsimame teisme. Ji liudija ne tik amžiną panašių šeimų norą ne išeisti šiukslių iš namų, bet ir gilesnį abiejų personažų ryšį. Neatsitiktinai finalinėse filmo scenose vėl skamba tas pats klausimas, kodel Teresė ryžosi tapti nuodutoja. Klausimas, kuris ir Millerui yra svarbiausias.

Atsakymą sufleruoja visa „Teresės nuodėmė“ eiga. Režisierius nuosekliai kuria filmo atmosferą. Tai nuobodžio, iš anksto numatyto ir nesikeičiančio gyvenimo, kai tiksliai nužymėtos leistinos ribos, atmosfera. Tas ribas pabandžiusi peržengti Ana (Anais Demoustiers) bus nubausta. Nuoširdi meilė „izraelitui“ Žanui sugriaus Anos gyvenimą iš pagrindų: ją išduos ne tik šeima, mylimasis, bet net ir Teresė.

Milleras kuria hipokrizijos, ribotumo, slopinamų jausmų bei minčių persmelktą uždarą erdvę, meistriškai pasitelkdamas autentiškus epochos interjerus, kostiumus, automobilius. Skirtingai nei daugumoje šiuolaikinių filmų, įsimintinės detalės ne užgožia veiksmą, bet kuria atmosferą, pabrėžia jos kvapus ir Teresei nebepakeliamajos svorį. Tsvanki provincijos atmosfera skleidžia mirtį ir blogį. Filmo leitmotyvas – skirtingais metų laikais užfiksuoti Teresės pasididžiavimo – nuostabių pušynų vaizdai – pabrėžia nuolat stiprėjančią įtampą.

Kaip ir kitas tarpukario Prancūzijos moralistas Jeanas Renoiras, kuris 1939 m. papikino savo téynainius filme „Žaidimo taisyklys“ pasakės, kad pagrindinė buržua gyvenimo taisykla yra ne būti, o apsimesti, meluouti, Milleras filme „Te-

„Teresės nuodėmė“

resės nuodėmė“ rodo uždarą terpę, kuri gindo žiaurumą, susvetimėjimą ir destrukciją. Teresės bandymas iš jos išsiveržti tik pažadina viduje tūnantį blogi ir abejones. Filmo pabaiga žada atgimimą, juk neatsitiktinai Teresė pirmą kartą matome ne vieną, atskirtą ar atskyrusiu nuo kitų žmonių (automobilio stiklo, vietinės, pasmerkumo jausmo...), bet minioje, triukšmingoje Paryžiaus gatvėje, kur kiekvienas gali būti savimi.

P. S.
„Teresės nuodėmė“ gerai atspindi mūsų kino platintojų intelektualinio nevalyvumo lygi. Lietuviškas filmo pavadinimas „Teresės nuodėmė“ skirtas Lotynų Amerikos televizijos novelių mėgėjams, o ne žmonėms, susipažinusiem su literatūros istorija ir prancūzų kultūra. Sutinku, kad tokiai vis mažiau, bet kai žūrėjau filmą, „Forum Cinemas“ salėje, manau, sėdėjo žmonių, ne tik girdėjusių apie Nobelio premijos laureatą François Mauriacą, bet ir skaičiusių jo romaną „Tereza Deskeir“. Platintojams, matyt, romano pavadinimas pasirodė „nekomer-

cis“. Užtat pastebėjau, kad lietuvių žiniasklaidai „komercinės“ tampa bet kokios užuominos apie homoseksualumą. Homofobų šalyje tai, be abejo, dirgina ir sukelia niežulį. Todėl filmo pasirodymą ekranuose lydėjo žinutė apie tai, kad rašytojas visą gyvenimą slėpė savo homoseksualumą. Filmo dialogai akivaizdžiai versti iš anglų kalbos, todėl vietoj „departamentu“ (jais Prancūzija skirstoma iki šiol) atsirado „graffystės“, Bernaras tapo Bernardu, Ana – Ane, Fransua – Franku, Mari – Mere. Lietuviškuose dialoguose nebeliko ir svarbaus dalyko, kai Teresė, tapusi įtariamaja, pradeda vyrui sakyti „jūs“, o jis ją tebetužina. Arba kad Anos mylimasis vadinamas ne žydu, o po Dreyfusso proceso tariamai neutraliai skambančiu „izraelitu“. Vertėja (ar vertėjas) nieko negirdėjo apie rašytoją André Gide'ą: viename dialoge jis yra Gidesas, o kitame – Gidas. Ne pasisekė ir režisierius filmo plakate jis pavadinotas Milleri. Galime daug kalbėti apie kino edukaciją ir sklaidą, bet, man regis, tikroji kino kultūra prasidėda nuo pagarbos žiūrovui.

Kaip atskratyti svetimų košmarų ir tikrai viską pradėti iš naujo, geriausiai žino bestselerių kūrėjos. Pavydžiui, Anna Gavalda, jos romaną filmu „Tiesiog kartu“ (LRT, 13 d. 23 val.) parvertė prancūzų režisierius Claude'as Berri (1934–2009 m.). Keturi filmo herojai: vakarais biurus valanti piešėja Kamilė (Audrey Tautou), jaunas nedrąsus aristokratis Filibertas (Laurent Stocker), gyvenantis milžiniškame šeimos bute, jo senelė Poletė (Françoise Bertin) – keista, trapi dama, moterų širdis užburiantis virčias Frankas (Guillaume Canet) mokosi gyventi kartu, pažinti, prisitaikyti ir mylėti vienas kita. Būdam kartu jie tampa stipresni. Pasirodo, atrasti save ir igvendinti svajones kartu yra daug smagiau.

Man regis, filmas išsiskiria tuo, kad jo kūrėjai pasižymi reta ši dieinė kine empatija. Jie niečisko juoduliu, jautrai stebi pasaulį ir keturi tyros širdies personažų harmonijos paeškas.

Jūsų –
JONAS ŪBIS

„Paskutinė Ritos pasaka“

sizavėjimai“, bet ir padarė jo scenariste filmo personažu. Litvinova filme įsiminė monologu apie Ritočką Gotjė, ši yra ir „Paskutinės Ritos pasakos“ herojė.

Rita (Olga Kuzina) miršta, bet turi svajonę, kad mirtis ateitų su šampano bokalu rankose ir vilkėdama geltoną suknę. Kad ši svajonė išsipildytų, stengsis draugė gydytoja Nadia (Tatjana Drubič) ir lavoninės darbuotoja Tania Neubivko (Litvinova). Tikiuosi, kad su šiomis damomis praleista naktis bus kupina ne išdildomų išpūdžių.

Lietuvos televizijos kanalai siūlo įprastas pramogas ir jų didvyrius. Pirmiausia – vilkolakių. Pastaraisiais metais jie tiesiog užvaldė pauglių fantazijas. Vilkolakius šyvakar primins Catherine Hardwicke ekranizuota pirmoji popsinės sagos dalis „Saulėlydis“ (TV3, 12 d. 21 val.) ir Sheldono Wilsono „Vilkolakijų medžiotoja“ (LNU, 12 d. 23.55). Šiame filme pasakojama, kaip Virdžinija ir jos sužadėtinis Natanas atvyksta į provincijos miestelį susipažinti su merginos šeima. Ši turėja paslapčių – ji ne vieną amžių kovoja su galingu

vilkolakių klanu. Duoklė artėjančiam matriarchatui akivaizdi – anksčiau kine buvo tik vilkolakių medžiotojai.

Prie vilkolakių masinėje kultūroje dera ir keturi Apokalipsės pranašai. Jonas Akelundo filmo „Apokalipsės pranašai“ (LNU, 13 d. 01.40) herojus – savo žmonos mirtį apveriantis policininkas Eidanas (Dennis Quaid) – visa galva pasinera į Biblijos pranašystes imituojančių žmogžudycių tyrimą. Netrukus Eidanas pradeda suprasti, kad egzistuoja tiesioginis ryšys tarp žmogžudycių ir jo paties.

Po pasamonę dabar linkęs pasiapsstyti ne vienas kino kūrėjas. Johno Harrisono filmo „Nauja pradžia“ (LRT, 12 d. 23.15) veikėja En (Lisa Brenner) nuteista už žmogžudystę, kurios negali prisiminti, nes prarado atmintį. FTB ją išleidžia į laisvę su sąlyga, kad mergina dalyvaus eksperimente: taps slaptaja agente, kuriai implantuoti mirusiu žmonių priiminius. Mergina sutinka, bet, vykstant eksperimentui, ją ima persiektoti ne tik svetimi košmarai, bet ir nuosavos atminties nuotrupos.

Parodos		Nacionalinis dramos teatras	Grimmų pasakų
VILNIUS		Didžioji salė	Rež. – N. Indriūnaitė 14 d. 14 val. – N. Indriūnaitės „COLIUE“. Rež. ir dail. – R. Driežis
Nacionalinė dailės galerija	Akvilės Anglickaitės kūrybos paroda „Fermata“ Tatjanos Diščeko kūrybos paroda „Murakami manija“	Meno projektų erdvė „Malonioji 6“	Menų spaustuvė
<i>Konstitucijos pr. 22</i> XX a. Lietuvos dailės ekspozicija	Jono Rimšos (1903–1978) paroda „Bronzinių žmonės. Atskleidęs indėnų dvasią“ Francescos Galliani paroda „Atminties išlaivinimas“	<i>Malonioji g. 6</i>	12 d. 18.30 – PREMJERA! F. Molnáro „LILIJOMAS“. Rež. – L. Bagossy (Vengrija)
Architektūros studentų paroda „From Landscape to Roofscape“	Festivalio „Kaunas Photo“ paroda „Ačiū už sveikinimus!“	Kauno paveikslų galerija	Mažoji salė 13 d. 16 val. – M. Mylyahu „CHAOSAS“. Rež. – Y. Ross
Marijos Teresės Rožanskaitės paroda „Rentalgenramos“	K. Donelaičio g. 16	Galerija „Vartai“	14 d. 16 val. – M. Mayenburgo „AKMUO“. Rež. – A. Jankevičius
Stanislovo Kuzmos (1947–2012) paroda „Skulptūra + 5425 dienos“	Paroda „Zenonas Varnauskas – Kauno mokyklos maestro“	Galerija „Lietuvos aidas“	17 d. 19 val. – P. Sūskindo „KONTRABOSAS“. Rež. – V. Masalskis
Vilniaus paveikslų galerija	<i>Vilniaus g. 39</i>	Keramikos muziejus	18 d. 19 val. – „LAIŠKAI į NIEKUR“ (R.M. Rilke's, M. Cvetajevos ir B. Pasternako laiškų motyvai). Rež. – B. Mar
<i>Didžioji g. 4</i>	iki 13 d. – Rasos Jonės Šataitės paroda „Iš tylejimų“	Galerija „Meno parkas“	19 d. 19 val. – F. Dostojevskio „NUOLANKIO-JI“. Rež. – V. Masalskis
Chodkevičių rūmų klasicistinių interjerų Lietuvos dailė XVI–XIX a.	<i>Rutušės a. 15</i>	Pamėnkalnio galerija	Studija
Jurgio Baltrušaičio memorialiniai baldai	Baltijos šalių ūsiulaikinės keramikos paroda „Pavasaris 2013“	<i>Gedimino pr. 43</i>	14 d. 16 val. – „MURKLINAS IR TURKŠLINAS“ (pagal U. Stark apysaką). Rež. – E. Jaras
Radvilių rūmai	„Prospektu“ fotografijos galerija	<i>Rotušės a. 15</i>	Fojė
<i>Vilniaus g. 24</i>	<i>Gedimino pr. 43</i>	Galerija „Aukso pjūvis“	13 d. 16 val. – džiazo sesijos teatre: „The Ditties“. K. Vaiginis
Tarptautinė paroda „Sidabro amžius. Rusų dailė Baltijos šalių kolekcijose. 1890–1930“	iki 20 d. – kunigo Pavelo Volyncevičiaus (1875–1962) fotografijų paroda „Gyvenimas pro negatyvo stiklą“	<i>K. Donelaičio g. 62 / V. Putvinckio g. 53</i>	Vilniaus mažasis teatras
Taikomosios dailės muziejus	Pamėnkalnio g. 1/13	Rimvido Jankausko-Kampo ir Rolando Karaliaus tapybos paroda iš ciklo „Duetai“	12 d. 18.30 – F. Dürrenmatto „DAMOS VIZITAS“. Rež. – E. Jaras
<i>Arsenalio g. 3A</i>	Lietuvos karikatūrų paroda „Sveikata – brangiausias turtas?... !“	Arvydo Poškos keramikos paroda	13 d. 18.30 – M. Gorkio „MOTINA (VASA ŽELEZNOVA)“. Rež. – K. Glušjevas
Paroda „Gloguvu lobis“	Marijos ir Jurgio Šlapelių muziejus	Kauno miesto muziejus	14 d. 19 val. – Indrijos gitaros guru D. Bhattacharya
Lietuvos nacionalinis muziejus	<i>Pilies g. 40</i>	<i>M. Valančiaus g. 6</i>	16 d. 18.30 – M. Ivaškevičiaus „MISTRAS“. Rež. – R. Tuminas
Naujasis arsenatas	Medeinos pradinės mokyklos mokiniai darbų paroda „Paukščiai išskrenda ir sugrižta“	Gintauto Gavenavičiaus paroda „Nemintino skulptūros“	17 d. 18.30 – A. Čechovo „TRYSESERYS“. Rež. – R. Tuminas
<i>Arsenalio g. 1</i>	Šv. Jono gatvės galerija	Galerija „Aukso pjūvis“	OKT/Vilniaus miesto teatras
Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorija	<i>Šv. Jono g. 11</i>	<i>K. Donelaičio g. 62 / V. Putvinckio g. 53</i>	14 d. 19 val. OKT studijoje – F. Kafkos „NUOSPRENDIS – METAMORFOZE“. Rež. – P. Ignatavičius
Lietuva carų valdžioje; Lietuvos valstiečių būties kultūra; Kryždirbystė	Rasos Staniūnienės personalinė tapybos paroda „Tėviškės žemė“	Kauno miesto muziejus	18 d. 19 val. Ūkio banko teatro arena – „MIRANDA“ (pagal W. Shakespeare'o). Rež. – O. Koršunovas
iki 21 d. – skulptoriaus Leono Žuklio paroda	Galerija „Meno niša“	<i>M. Valančiaus g. 6</i>	19 d. 19 val. Ūkio banko teatro arena – W. Shakespeare'o „HAMLETAS“. Rež. – O. Koršunovas
Kazio Varnelio namai-muziejus	<i>J. Basanavičiaus g. 1/13</i>	Klaipėda	Valstybinis jaunimo teatras
<i>Didžioji g. 26</i>	iki 16 d. – Gedimino Piekuoro paroda „Kolekcija, skulptūra, paveikslai“	KKC parodų rūmai	12 d. 18 val. – D. Wassermano „SKRYDIS VIRŠ GEGUTĖS LIZDO“. Rež. – V. Griško
K. Varnelio kūrybos ir kolekcijos ekspozicija	Galerija AV17	<i>Aukštajų g. 1 / Didžioji Vandens g. 2</i>	13 d. 12 val. – V.V. Landsbergio „ARKLIO DOMINYKO MEILĖ“. Rež. – A. Vidžiūnas (Salė 99)
<i>Lankymas antradienį–šeštadienį iš anksto susitarus tel. 279 16 44</i>	Ausros Varty g. 17	Klaipėdos galerija	13 d. 18 val. – LEDI MAKBET“ (pagal W. Shakespeare'o pjesę „Makbetas“). Rež. – A. Latėnas
Bažnytinio paveldo muziejus	iki 21 d. – Vitalio Čepausko paroda „Atsi-vertimai/Kolekcija“	<i>Daržų g. 10 / Bažnyčių g. 4</i>	14 d. 12 val. – V.V. Landsbergio „ANGELŪ PASAKOS“. Rež. – V.V. Landsbergis (Salė 99)
<i>Šv. Mykolo g. 9</i>	„Juškų gallery“	Kauno miesto muziejus	14 d. 18 val. – P.E. Landi „STRIP MAN SHOW – VISKAS APIE VYRUS“. Rež. – P.E. Landi
Paroda „Relikvijos ir relikvių“	<i>B. Radvilaitytės g. 6B</i>	„Laiptų galerija“	16 d. 18 val. – Ch. Palahniuk „KOVOS KLUBAS“. Insc. aut. ir rež. – V. Bareikis
Paroda „Lukiškių Dievo Motina. Kad būty atvilgytos sudiržusios širdys...“	Paroda „Keturi Vincento Gečio tapybos dešimtmečiai“	<i>Žemaitės g. 83</i>	17 d. 18 val. – P. Vaičiūno „PATRIOTAI“. Rež. – J. Vaitkus
Šiuolaikinio meno centras	Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus Tolerancijos centras	<i>J. Tumo-Vaižganto g. 2</i>	19 d. 18 val. – PREMJERA! K. Mitani „JUOKO AKADEMIJA“. Rež. – V. Gvozdovas
<i>Vokiečių g. 2</i>	<i>Naugarduko g. 10/2</i>	Dailės galerija	Rusų dramos teatras
Gintaro Didžiapetrio paroda „Spalva ir prietaisais“	Miriam Meras ir Žibunto Mikšio grafikos darbų paroda	<i>Vilniaus g. 245</i>	12 d. 18 val. – A. Čechovo „MEŠKA“. Rež. – L. Adomaitienė
nuo 12 d. – paroda „Ritualinis kambarys“	„Autentiškas žydas iš Kanaano žemės“	Nacionalinis operos ir baletu teatras	13, 14 d. 18 val. – PREMJERA! J.G. Ferrer „GRONHOLMO METODAS“. Rež. – A. Jankevičius
Modernaus meno centras	nuo 12 d. – Peterio Rigoud fotoparoda „Būti žydų. Žydiko identiteto projektas Vilniuje“	<i>12 d. 18.30 – A. Šenderovo „DEZDEMONA“. Dir. – R. Šervenikas</i>	16 d. 18 val. – R. Cooney „NR.13“. Rež. – E. Murašovas
<i>Literatų g. 8</i>	Senamiesčio menininkų galerija-dirbtuvė	<i>13 d. 18.30 – G. Verdi „TRAVIATA“. Dir. – R. Šervenikas</i>	17 d. 19 val. – V. Nabokovo „KRITIMAS! TAMSA“. Rež. – S. Varnas (Panevėžio J. Miltinio dramos teatras)
Paroda „Literat“	<i>Totorių g. 22-4</i>	<i>14 d. 12 val. – S. Prokofjevo „PELENĖ“. Dir. – A. Šulcys (Nacionalinės M.K. Čiurlionio menu mokyklos Baletu skyrius)</i>	18 d. 18 val. – V. Mucharjamovo „AČIŪ, MARGOI!“ Rež. – J. Ščiukis
Galerija „Kairė-dešinė“	Užsienio reikalų ministerija	<i>17 d. 18.30 – P. Čaikovskio „EUGENIJUS ONEGINAS“. Muzikos vad. ir dir. – R. Šervenikas</i>	19 d. 18 val. – A. Krogerus „JŠ MEILĖS MAN“. Rež. – A. Dilytė
<i>Latako g. 3</i>	<i>J. Tumo-Vaižganto g. 2</i>	<i>18 d. 18.30 – „RAUDONOJI ŽIZEL“ (pagal P. Čaikovskio, G. Bizet, A. Adamo muz.). Dir. – R. Šervenikas</i>	Teatras „Lėlė“
iki 20 d. – Lauros Grybkauskaitės paroda	Marijos Teresės Rožanskaitės paroda	<i>19 d. 18.30 – „TRISTANAS IR IZOLDA“ (pagal R. Wagnero muz.). Libreto autorai K. Pastorės, C. Alphenaar. Choreogr. – K. Pastorės (Lenkija). Muzikinis vad. ir dir. – M. Pitrénas</i>	Didžioji salė
VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS GALERIJOS	Mariaus Jonučio tapyba	<i>20 d. 18.30 – „DAKTARAS DOLITLIS“ (pagal H. Loftingą). Rež. – R. Driežis</i>	<i>13 d. 12 val. – S. Siudikos „TRYS PARŠIUKAI“. Rež. – A. Mikutis</i>
Parodų salės „Titanikas“	Gedimino Piekuoro skulptūra	<i>13 d. 14 val. – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>	Mažoji salė
<i>Maironio g. 3</i>	<i>19 d. 18.30 – „TRISTANAS IR IZOLDA“ (pagal R. Wagnero muz.). Libreto autorai K. Pastorės, C. Alphenaar. Choreogr. – K. Pastorės (Lenkija). Muzikinis vad. ir dir. – M. Pitrénas</i>	<i>14 d. 12 val. – „DAKTARAS DOLITLIS“ (pagal H. Loftingą). Rež. – R. Driežis</i>	Mirus mylimai Mamai, liūdime kartu su Gintaru RINKEVICIUMI ir reiškiame gilią užuojautą velioriems artimiesiems.
Paroda „Kakedžiku (tapyba ant ritinėlių šiuolaikiniame Japonijos mene“	„Tekstilės galerija „Artifex“	<i>13 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>	LIETUVOS NACIONALINIS DRAMOS TEATRAS
iki 20 d. – paroda „Dienos svajos, nakties košmarai“	<i>Gaono g. 1</i>		
Galerija „ARgenTum“	Rašytojų klubas		
<i>Latako g.2</i>	<i>K. Sirvydo g. 6</i>		
iki 20 d. – paroda „Sąžinės juvelyrika“	Mildos Kiaušaitės fotografijų paroda „Odė žmogžiumui“		
A. ir A. Tamšaičių galerija „Židinys“	Vilniaus vaikų ir jaunimo meno galerija		
<i>Dominikonų g. 15</i>	<i>Vilniaus g. 39/6</i>		
Dailininkų Tamšaičių kūryba XIX–XX a. pirmos pusės liaudies meno rinkiniai	Jūratės Stauskaitės akvarelinių piešinių paroda „Lengvai“		
Telšių galerija	Mokytojų namai		
<i>Kęstučio g. 3</i>	<i>Vilniaus g. 39/6</i>		
iki 19 d. – Remigijaus Venckaus fotoparoda „Amnezija“	Stasio Aukštūolio paroda „Piešiniai iš stalčiaus“		
iki 16 d. – Virgio Tamšaičių tapyba ir grafika	KAUNAS		
M. Žilinsko dailės galerija	M. Žilinsko dailės galerija		
<i>Nepriklausomybės a. 12</i>	<i>Nacionalinis operos ir baletu teatras</i>		
Kazimiero Žoromskio (1913–2004) paroda „Spalvos virpėjimas“	<i>12 d. 18.30 – A. Šenderovo „DEZDEMONA“. Dir. – R. Šervenikas</i>		
	<i>13 d. 18.30 – G. Verdi „TRAVIATA“. Dir. – R. Šervenikas</i>		
	<i>14 d. 12 val. – S. Prokofjevo „PELENĖ“. Dir. – A. Šulcys (Nacionalinės M.K. Čiurlionio menu mokyklos Baletu skyrius)</i>		
	<i>17 d. 18.30 – P. Čaikovskio „EUGENIJUS ONEGINAS“. Muzikos vad. ir dir. – R. Šervenikas</i>		
	<i>18 d. 18.30 – „RAUDONOJI ŽIZEL“ (pagal P. Čaikovskio, G. Bizet, A. Adamo muz.). Dir. – R. Šervenikas</i>		
	<i>19 d. 18.30 – „TRISTANAS IR IZOLDA“ (pagal R. Wagnero muz.). Libreto autorai K. Pastorės, C. Alphenaar. Choreogr. – K. Pastorės (Lenkija). Muzikinis vad. ir dir. – M. Pitrénas</i>		
	<i>20 d. 18.30 – „DAKTARAS DOLITLIS“ (pagal H. Loftingą). Rež. – R. Driežis</i>		
	<i>21 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>22 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>23 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>24 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>25 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>26 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>27 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>28 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>29 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>30 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>31 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>32 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>33 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTYNI NYKŠTUKAI“ (pagal brolių M. Pitrénas)</i>		
	<i>34 d. 18.30 – „SNIEGUOLĖ IR SEPTY</i>		

13 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	(meno vad. ir vyr. dir. – P. Gylys), ansamblis „Giunter Percussion“, K. Kolakauskas (klarnetas), dalyvauja Vilniaus kultūros centro LRT vaikų choras (vad. – R. Maleckaitė). Programoje V. Augustino, J. Tamulionio, R. Stivirijos, Ė Šeivaldo, E. Whitaere, A. Martinaičio, L.V. Lopo, G. Svilainio ir kt. kūrinių
14 d. 18 val. – Z. Bružaitės „GRYBŲ KARAS IR TAIKA“. Dir. – V. Visockis	14 d. 18 val. – G. Verdi „ATILA“. Muzikinis vad. – E. Pehkas, dir. – V. Visockis
15 d. 19 val. – D. Bhattacharya (Indija) koncertas	13 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
Kauno kamerinis teatras	(meno vad. ir vyr. dir. – P. Gylys), ansamblis „Giunter Percussion“, K. Kolakauskas (klarnetas), dalyvauja Vilniaus kultūros centro LRT vaikų choras (vad. – R. Maleckaitė). Programoje V. Augustino, J. Tamulionio, R. Stivirijos, Ė Šeivaldo, E. Whitaere, A. Martinaičio, L.V. Lopo, G. Svilainio ir kt. kūrinių
12 d. 18 val. – D. Čepauskaitės „KAVINĖ „PAS BLEŽĄ“. Rež. – S. Rubinovas	14 d. 18 val. – G. Verdi „ATILA“. Muzikinis vad. – E. Pehkas, dir. – V. Visockis
13, 14 d. 18 val. – PREMIERA! Molière'o „ŠÝKSTUOLIS arba MELO MOKYKLÀ“. Rež. – A. Pociūnas	15 d. 19 val. – D. Bhattacharya (Indija) koncertas
<i>Lietuvos teatry pavasaris – Kaunas 2013</i>	13 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
17 d. 18 val. – K. Kostenkos „HITLERIS IR HITLERIS“. Rež. – S. Rubinovas	14 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
18 d. 18 val. – L.S. Černiauskaitės „BLYKSNIS PO VASAROS VANDENIU“. Rež. – V. Tarnauskaitė (Minsko naujasis dramos teatras)	15 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
19 d. 18 val. – M. McDonagh „GROŽIO KARALIENĖ“. Rež. – D. Nupreičikas (Minsko naujasis dramos teatras)	16 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
Kauno lėlių teatras	17 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
12 d. 18 val. – „MEDINÉS ŽVAIGZDÉS“. Rež. – A. Žurauskas	18 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 12 val. – „PASAKŲ KARALIAUS TEATRAS“. Rež. – O. Žiugžda	19 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 17 val. – L. Nazarenko rusišky romanų vakaras. Dalyvauja R. Smolinskytė (smuikas), M. Rutkauskas (violincelė)	20 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
14 d. 12 val. – „ZUIKIO KAPRIZAI“. Rež. – A. Stankevičius	21 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
14 d. 18 val. – PREMIERA! „BERNIUKAS IR ŽUVÉDRAS“. Rež. – G. Kandekali, V.V. Landsbergis (neprilausomu jaunu aktorių trupė „Degam“)	22 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
KLAIPÉDA	23 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
Klaipėdos dramos teatras	24 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
14 d. 12 val. – Žvejų rūmuose – S. Maršako „KATÉS NAMAI“. Rež. – D. Rabašauskas	25 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
17 d. 18 val. – Mažeikių kultūros centre – M. Matišiūnas „MOTERIS BE KŪNO“. Rež. – R. Kudzmanaitė	26 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
Klaipėdos muzikinis teatras	27 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
12, 13 d. 18.30 – V. Ganelino, S. Gedos „VELNIO NUOTAKA“	28 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
14 d. 12 val. – teatro kolonų salėje – „VERPALŲ PASAKA“	29 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
18, 19 d. 18.30 – J. Steino, J. Bocko, Sh. Harnicko „SMUIKININKAS ANT STOGO“	30 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
ŠIAULIAI	31 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
Šiaulių dramos teatras	32 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
12 d. 18 val. – Molière'o „ŠÝKSTUOLIS“. Rež. – R. Teresas	33 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 18 val. – T. Williams „IGUANOS NAKTIS“. Rež. – G. Padegimas	34 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
14 d. 18 val. – R. Harlingo „PLIENINÉS MAGNOLIJOS“. Rež. – R. Steponavičiūtė	35 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
17 d. 18 val. – „URVINIS ŽMOGUS“ („Idioateas“)	36 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
18 d. 18 val. – „TÉTIS“. Vaidina D. Petkevičius. Rež. – J. Rijnieks	37 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
19 d. 18 val. – E.-E. Schmitto „OSKARAS IR PONIA ROŽ“. Rež. – P. Gaidys (Klaipėdos dramos teatras)	38 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
PANEVĖŽYS	39 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
Juozo Miltinio dramos teatras	40 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
12 d. 18 val., 13 d. 17 val. – PREMIERA! J.L. Lagarce'o „AŠ BUVAU NAMUOSE IR LAUKIAU, KOLATEIS LIETUS“. Rež. – R. Morkūnas	41 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
14 d. 12 val. – M. Astrachan, A. Žukovskajos „PIFO NUOTYKIAI“. Rež. – V. Blédis	42 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
14 d. 18 val. – J. Poiret „BEPROTIŠKAS SAVAITGALIS“. Rež. – A. Keleris	43 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
Koncertai	44 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
Lietuvos nacionalinė filharmonija	45 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	46 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	47 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	48 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	49 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	50 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	51 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	52 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	53 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	54 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	55 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	56 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	57 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	58 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	59 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	60 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	61 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	62 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	63 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	64 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	65 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	66 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	67 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	68 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	69 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	70 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	71 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	72 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	73 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	74 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	75 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	76 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	77 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	78 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	79 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	80 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	81 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	82 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	83 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	84 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	85 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	86 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	87 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	88 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	89 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	90 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	91 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	92 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	93 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	94 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	95 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	96 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	97 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	98 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	99 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	100 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	101 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	102 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	103 d. 18 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius
13 d. 19 val. – „NOTRDAMO LEGENDA“. Dir. – J. Janulevičius	

„Milijardierius ir blondinė“

Savaitės filmai**Milijardierius ir blondinė *****

...Londono meno kuratorių Harį (Colin Firth) nuolat žemina jo šefas, žiniasklaidos magnatas Šabandara (Alan Rickman). Norėdamas atkerštyti ekscentriškam kolekcinkui, Haris sukurpia intrigą, kurioje dalyvauja jo draugas gabus paveikslų falsifikatorius ir kauboję iš Texsaso (Cameron Diaz), neva turinti brangų Claude'o Monet šedevrų. Ši naivi, banali ir nelabai juokinga Michaelo Hoffmanno komedija (kick galima žaisti su padirbinėtojais ir „atrastračiai šedevrais“?) – 7-ojo dešimtmečio komedijos (su Michaeliu Caine'u ir Shirley MacClaine) perdirbiny. Jos scenarijų „sušiuoliaino“ broliai Coenai. Jų pavardės, žinoma, patraukus ne vieną potencialų žiūrovą, bet gal būtų geriau, jei jie patys ir būtų tapę filmo režisieriais? Taip pat vaidina Stanley's Tucci, Tomas Courtenay'us, Cloris Leachman (JAV, 2012 m.). (Vilnius, Kaunas, Klaipėda)

Niujorko šešėlyje ****

Motociklininkas kaskadininkas Lukas (Ryan Gosling) išgarsėjo numriu „mirties rutulys“. Iš gastrolių grįžęs į gimtajį miestą vaikinas sužino, kad Romina (Eva Mendes), su kuria jis turėjo meilės ryšį, pagimdė jų sūnų. Kad išlaikytų šeimą, Lukas pradeda plėsti bankus. Kiekvieną kartą pabėgti jam padeda motociklininko triukai. Netrukus jo keliai susikerta su ambicingu policininku Averiu (Bradley Cooper), nusprendusiu daryti karjerą korumpuojuose sistemoje. Po penkiolikos metų Luko ir Averio sūnūs susiduria akis į akį, nežinodami savo tėvų praeities. Šios Dereko Cianfrance'o kriminalinės dramos tema tampa kerštas, prisiminimai, likimas (JAV, 2012 m.). (Vilnius, Kaunas)

Olimpo apgultis **

Veiksmo filmas, kuriame pagrindinį vaidmenį sukūrė Gerards Butleris, nukels į Baltuosius rūmus, slaptųjų tarnybų vadiniamus Olimpui. Butlerio personažas, slaptasis agentas Baningas patenka JAV prezidento (Aaron Eckhart) nemalonėn po įvykio, turėjusio tragiskų pasekmų. Baningas nebebus prezidento sargybinis, jam tenka kulklos užduotys. Tačiau kai Baltuosius rūmus atakuos naujausioms technologijos apsiginklavę teroristai, o Pentagono pastangos apsaugoti rūmus neduos jokių vaisių, paskutinė viltis išgelbėti prezidentą bus kaip tik Baningas, kuris pažiusta Baltuosius rūmus kaip savo kišenę. Sako, kad šio filmo finansinė sékmė išgelbėjo pašliusį Butlerio įvaizdį ir režisieriaus Anoine'o Fuqua karjerą. Taip pat filme vaidina Radha Mitchell, Ashley Judd, Melissa Leo, Morganas Freemanas, Angela Bassett, Dylanas McDermottas (JAV, 2013). (Vilnius, Kaunas)

Pilnos rankos pistoletu ***

Lietuviai keistai mėgstamo ispanų kino pavyzdys – Cesco Gay'aus filmas pasakoja apie aštuonius keturiems dešimtmečius, išgyvenančius vyriškos tapatybės krizę. Vyrų istorijoje, be abejio, dalyvauja ir moterys. Jos akivaizdžiai stipresnės, todėl palieka, apgaudinėja, abejingai stebi savo sutrikusius vyrus (Ispanija, 2012). (Vilnius)

Užmirštieji **

2077-icji. Žmonės persikėlė gyventi į Ménulį, nes Žemėje pernelyg dideli radiokatyvus spinduliavimas. Filmo herojus Džono Harperio (Tom Cruise) misija Žemėje – apsaugoti naudingas iškasenas po ilgai trukusių karų – taip pat arteja į pabaigą. Po dviejų savaicių jis atsidurs Ménulio kolonijoje, toli nuo karo sunaikinto pasaulio. Netrukus, išgelbėjęs iš sudužusio kosminio laivo gražuolę nepažiustumąjį, Džekas susidurs su mūslie, kuri visiškai pakeis jo pažiūras ir žmonijos ateitį. Tam jam prireiks tikro didvyriškumo. Tad filmas pirmiausia skirtas tieems, kuriems Cruise ir begalinio didvyriškumo sąsajos nesukelia alergijos, taip pat specialiųjų efektų bei pasaku apie tamšią ateitį gerbėjams. Josepho Kosinskio filme taip pat vaidina Olga Kurylenko, Andrea Riseborough, Morganas Freemanas, Nikolajus Costeris-Waldau, Zoe Bell (JAV, 2013 m.). (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys)

***** – šedevras, **** – pasižiūrėti būtina, *** – geras filmas, ** – būna ir geriau, ** – jei turite daug laiko, * – nickalas

Redaktorė – Monika Krikštopaitytė

Atsakingoji sekretorė – Rūta Jakimavičienė

Kinas – Živilė Pipinytė | Teatras, šokis – Milda Brukštutė

Muzika – Laimutė Ligeikaitė | Stilius – Rita Markulienė

Dizainas – Jokūbas Jacovskis | Maketas – Vanda Čemerkaite

Kino repertuaras**VILNIUS****Forum Cinemas Vingis**

12–15, 17, 18 d. – Užmirštieji (JAV) – 12, 15.10, 18.20, 21.30; 16 d. – 12, 15.10, 21.30
12–18 d. – Milijardierius ir blondinė (JAV) – 11.15, 14, 16.45, 19.15, 21.45
Niujorko šešėlyje (JAV) – 11.45, 14.50, 18.20, 21.15

12, 14–18 d. – Teresės nuodėmė (Prancūzija) – 14, 16.30, 19, 21.50; 13 d. – 11.30, 14, 16.30, 19, 21.50
12–18 d. – Krudžiai (JAV) – 12, 14.30, 17, 19.30
Krudžiai (3D, JAV) – 11, 13.30, 16 val. (lietuvių k.); 13.15 (originalo k.)
Džekas milžinų nugalėtojas (3D, JAV) – 12.30, 15.15, 18 val.

Eilinis Džo. Kerštas (3D, JAV, Kanada) – 18.45, 21.30
12, 15–18 d. – Sielonešė (JAV) – 18 val.; 13, 14 d. – 12.20, 18 val.
12–18 d. – Pašėlė pirmieji metai (D. Britanija) – 15.30, 20.50

Diatlovo perėja: dingusi ekspedicija (D. Britanija) – 22 val.

Pilnos rankos pistoletų (Ispanija) – 20.45

Hičkokas (JAV) – 15.45, 20.45
Valentinas vienas (rež. D. Ulvydas) – 13.30, 18.30

Mama (Ispanija, Kanada) – 16, 21 val.
Tamsus dangus (JAV) – 18.15

Forum Cinemas Akropolis

12–18 d. – Užmirštieji (JAV) – 11, 14.30, 17.45, 21 val.

Milijardierius ir blondinė (JAV) – 11.45, 13.45, 16, 18.30, 20.30
Džekas milžinų nugalėtojas (3D, JAV) – 10.15, 12.45, 18.15, 21.15

Sielonešė (JAV) – 12, 14.45, 17.30, 20.15
12, 15–18 d. – Krudžiai (JAV) – 14, 16.45, 19.30; 13, 14 d. – 11.30, 14, 16.45, 19.30

12–18 d. – Krudžiai (3D, JAV) – 10.45, 13, 15.30
Olimpo apgultis (JAV) – 16.15, 19, 21.30

Eilinis Džo. Kerštas (3D, JAV, Kanada) – 15.15, 18, 20.45
Pašėlė pirmieji metai (D. Britanija) – 11.15, 20 val.

Ką išdarinėja vyrai (Rusija) – 13.30, 17.45
Gimtadienis (JAV) – 15.45

Valentinas vienas (rež. D. Ulvydas) – 21.45

„Skalvijos“ kino centras

12 d. – Šalutinis poveikis (JAV) – 16.30; 14 d. – 18.30; 16 d. – 18.30; 17 d. – 21.10; 18 d. – 18.30

12 d. – Medžioklė (Danija) – 18.30; 14 d. – 20.30; 16 d. – 20.50; 17 d. – 19 val.

12 d. – Žaidimas be taisyklių (JAV) – 18 val.

17 d. – Džekas Ryčeris (JAV) – 18 val.

17 d. – Kino vakarai su Izolda. Svečias

A. Stonys – 19 val.

18 d. – Virš įstatymo (JAV) – 18 val.

Kaunas

Forum Cinemas

12, 13 d. – Užmirštieji (JAV) – 11.45, 15, 18, 20.50, 23.50; 14–18 d. – 11.45, 15, 18, 20.50

12, 13 d. – Milijardierius ir blondinė (JAV) – 12.15, 14.30, 17, 19, 21, 23.40; 14–18 d. – 12.15, 14.30, 17, 19, 21 val.

12, 13 d. – Niujorko šešėlyje (JAV) – 17.45, 20.40, 23.30; 14–18 d. – 17.45, 20.40

16 d. – Valandos (JAV, D. Britanija) – 18.15

12–18 d. – Olimpo apgultis (JAV) – 11.30, 14, 16.30, 19.15, 21.45

13, 17 d. – Aurora (rež. K. Buožytė) – 18 val.; 16 d. – 16 val.

12 d. – Miegantių drugelių tvirtovė (rež. A. Puipa) – 16 val.

18 d. – Narcizas (rež. D. Gasiūnaitė) – 18 val.

Kaunas

Forum Cinemas

12, 13 d. – Užmirštieji (JAV) – 11.45, 15, 18, 20.50, 23.50; 14–18 d. – 11.45, 15, 18, 20.50

12–18 d. – Krudžiai (JAV) – 11.30, 14.15, 16.45, 19.15

Krudžiai (3D, JAV) – 10.15, 15.45

Sielonešė (JAV) – 12.45, 18.15

Valentinas vienas (rež. D. Ulvydas) – 21.30

PAN EVĒŽYS

Forum Cinemas

12, 15–18 d. – Užmirštieji (JAV) – 15, 18, 21 val.

Parkeris (JAV) – 21.45

12, 15–18 d. – Džekas milžinų nugalėtojas (JAV) – 13, 15.30, 18.30; 13, 14 d. – 10.30, 13, 15.30, 18.30

12–18 d. – Džekas milžinų nugalėtojas (3D, JAV) – 21.15

12, 15–18 d. – Eilinis Džo. Kerštas (JAV, Kanada) – 15.15, 17.45, 20.30; 13, 14 d. – 12.15, 17.45, 20.30

12–18 d. – Krudžiai (JAV) – 11.30, 14.15, 16.45, 19.15

Krudžiai (3D, JAV) – 10.15, 15.45

Sielonešė (JAV) – 12.45, 18.15

Valentinas vienas (rež. D. Ulvydas) – 21.30

Valentinas vienas (rež. D. Ulvydas) – 18.30

Valentinas vienas (rež. D. Ulvydas) – 16 val.

15 d. – *Specialus seansas*. Premjera!

Kankinimai Baltausijoje. Apokalipsė (Balta-rusija) – 19 val.

Ciklas „Karsono kinas“

13 d. – Mažylis Nikolia (Prancūzija) – 15 val.

14 d. – Eleonoros paslaptis (Prancūzija, Italija) – 15 val.

12, 13 d. – Mama (Ispanija, Kanada) – 22.45

12–18 d. – Sielonešė (JAV) – 21.30

Ozas: didingas ir galingas (JAV) – 10.30

12, 13 d. – Gimtadienis (JAV) – 23.59

12, 13 d. – Argo (JAV) – 23.10

Romuva

13 d. – Premjera! Emigrantai (rež. J. Krisiūnas) – 14 val.; 14 d. – 16 val.; 15, 17 d. –

17 val.; 16 d. – 19 val.

14 d. – Alfa ir omega (JAV, Indija) – 14 val.

14 d. – Saugus prieiglobstis (JAV) – 18 val.;

17 d. – 19 val.

14 d. – Aurora (rež. K. Buožytė) – 20 val.;